

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo odbrane-obrane

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство одбране-обране

БИЛТЕН БИЛТЕН

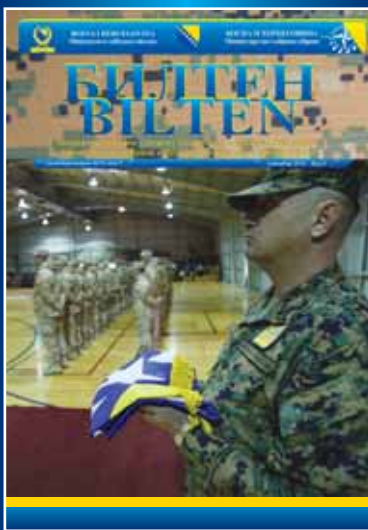
Ministarstva odbrane - obrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine
Министарства одбране и Оружаних снага Босне и Херцеговине

novembar/studen 2010. broj 5

носембар 2010. број 5

Дан Оружаних снага БиХ.....	2
Мисија ИСАФ у Авганистану.....	4
Интервју: командант НАТО штаба у Сарајеву бригадни генерал David Eneart.....	8
Искуства припадника Оружаних снага БиХ из мисија.....	10
Транзиција војног персонала.....	15
Активности од маја до новембра 2010. године.....	16
Из јединица Оружаних снага БиХ.....	20

Билтен Министарства одбране БиХ и Оружаних снага БиХ

број: 5
 новембар 2010. године
 издавач: Канцеларија за односе с јавношћу Министарства одбране БиХ
 уредник: Ума Синановић
 сарађују: Амела Мостарлић, Ахмед Ђуприја, Антонија Перак
 лектор: Миодраг Филимоновић

Техничку припрему и штампање финансирао НАТО штаб у Сарајеву

Канцеларија за односе с јавношћу Министарства одбране БиХ

адреса: Хамдије Крешевљаковића 98 – Сарајево
 e-mail: info@mod.gov.ba
 контакт: телефон 033/286-680, факс 033/286-685
 web: www.mod.gov.ba

1. децембар -

Година 2010. је за ОС БиХ година рационализације и смањења бројног стања ОС БиХ, али то није умањило спремност и способност ОС БиХ да извршавају своје задатке сходно законским рјешењима. У односу на претходни период припрема, организација и реализација постављених задатака је много сложенија по свом обиму и захтјевима те ангажовању људских и материјалних ресурса, али исте ОС БиХ извршавају са високим степеном успјеха.

Овакав успјех ОС БиХ значајно приписују обуци која је фундаментална за извршавање задатака. Значајно је истаћи примјену Програма концепта оперативних способности који је алат НАТО и којем су ОС БиХ службено приступиле декларисањем јединица у „Pool of Forces“ чиме се желе унаприједити капацитети и достићи задовољавајући ниво интероперабилности што јединицама ОС БиХ омогућава веће учествовање у НАТО вођеним операцијама. Извођење великог броја вјежби различитог карактера и нивоа за команде и јединице ОС БиХ те њихово спровођење са другим институцијама и агенцијама само употпуњава слику да су ОС БиХ достигле задовољавајући ниво обучености.

Менаџмент људских ресурса значајно је уложио напоре да сви сегменти овако значајног поља за ОС БиХ буду заступљени. У току 2010. године на 425 активности из области едукације у БиХ и ван ње је било 2747 лица. Сходно потреби занављања кадра професионална војна служба престала је за

1322 војника старија од 35 година старости. У циљу одржавања оперативних способности команди и јединица конкурсом ће у овој години бити примљени кандидати на 600 упражњених војничких формацијских мјеста. У току је процес пријема кандидата, а у наставку процеса, после завршених прегледа, биће настављено њихово обучавање. Прекатегоризација те школовања припадника ОС БиХ на војним академијама, командно-штабном и генералштабном усавршавању значајнији су аспекти за будућност кадрована у ОС БиХ.

Међународна сарадња имплементирана је кроз велики број програма на различитим пољима. Репрезентативно је, ипак, учешће Пјешадијске јединице ОС БиХ у мисију ИСАФ под вођством НАТО која је упућена у састав данског контингента са задацима обезбјеђења локација. Осим ове јединице у Авганистану се налази још десет официра у саставу њемачког и данског контингента. Пет мировних посматрача се налази у мисији УН у Конгу.

Дан Оружаних снага БиХ

На стратешком нивоу, одржавање конференције Америчко-Јадранске повеље у БиХ у организацији ОС БиХ јасно указује колико исте имају повјерења код партнера. Присуство највиших званичника НАТО само потврђује чињеницу колико је цијењено партнерство савезника нарочито на пољу регионалне безбједносне сарадње.

У БиХ ОС БиХ су пружале помоћ цивилним структурама на више различитих поља. Значајно је истаћи помоћ при реаговању на природне и друге несреће (општине Билећа, Дервента и Челинац, Бијељина, Ливно и Томиславград) те медицинске евакуације у БиХ и иностранству.

Како би грађани БиХ били безбједни, сходно размјештају команди и јединица ОС БиХ, улажу се напори да се неперспективно наоружање и муниција као и постојећи вишкови униште.

Уништеће 8.137 тона муниције и минско-експлозивних средстава те 30.081 комада пушака дистинктивно одређује колико су ОС БиХ посвећене

резултате како организацијом такмичења унутар БиХ тако и на међународном плану. С обзиром да су ОС БиХ чланица CISM-а број активности на овом пољу се значајно повећао што сматрамо као још један значајан корак у међународној сарадњи.

У наредном периоду ОС БиХ ће имати изазове који се могу детерминисати у:

- организацији упућивања припадника ОС БиХ у мисије у иностранству и повећању учешћа у мисијама подршке миру;
- обуци именованих јединица за Концепт оперативне способности;
- испуњавању преузетих обавеза по питању имплементације партнерских циљева;
- интензивирању обуке и повећању укупне спремности за пружање помоћи цивилним структурама у умањењу посљедица природних других катастрофа
- припреми, организацији и реализацији активности за 51.Свјетско војно првенство у скијању

Ова година резултирала је и учешћем ОС БиХ у многобројним пројектима поправке и санације макадамских путева (у шест општина), поправци школа и др.

Нажалост, БиХ је још увијек загађена са великим бројем мина. Досадашња планирана динамика реализације деминирања за 2010. годину упућује да ће се предвиђене површине под минама, за овај период, очистити.

извршењу овог задатка. Логистичке операције су у цјелости подржавале и све друге задатке ОС БиХ од којих су раздвајање имовине која ће и даље служити за потребе ОС БиХ и имовине која ће се враћати ентитетима као вишак за ОС БиХ, логистичка подршка обуке и опремање јединице за мировне мисије те подршка обуци - неки од најзначајнијих.

Поред задатака који су тежишно оријентисани на побољшање система ОС БиХ уопште и сарадњи са другим међународним субјектима ОС БиХ су забиљежиле и значајне спортске

МИСИЈЕ

Прва ротација Пјешадијске јединице ОС БиХ у мисији ИСАФ

Јединица Оружаних снага БиХ у мисији у Авганистану

Министар одбране БиХ др Селмо Цикотић

“Босна и Херцеговина жели и може дати адекватан допринос заједничким напорима за успостављање и очување мира и стабилности у свијету, те из тог разлога сматрам неопходним да и наши припадници учествују у мисијама. Досадашња искуства потврђују учињени напредак процеса имплементације реформског процеса у области одбране, чиме се стварају бољи предувјети и повећава кредибилитет у настојањима за приступање БиХ евроатлантским институцијама. Да би БиХ постала чланицом НАТО-а, мора показати да је способна да дијели ризике и тешкоће операција подршке миру, али и других механизма колективне безбједности, што је суштина НАТО-а. Наши припадници који су до сада били у мисијама, Оружане снаге БиХ и Босну и Херцеговину представили су на најбољи могући начин, а својом спремношћу и обученошћу доказали да се могу носити и са највећим изазовима у изузетно тешким условима. Резултат је то заједничког напора и рада свих оних који су укључени у процес напретка одбрамбене реформе, као и остварене жеље да од земље којој је била потребна војна помоћ дође у позицију да другима пружа безбједносне услове.”

Замјеник министра одбране БиХ за политику и планове Живко Марјанац

“Осим што, као вишегодишњи прималац међународне помоћи, Босна и Херцеговина сада има моралну обавезу да буде спремна да активно учествује у операцијама подршке миру на другим мјестима у свијету, желио бих истаћи и практичне димензије учешћа. Учешћем у операцијама подршке миру припадници Оружаних снага БиХ стичу стварно искуство које чак ни најквалитетнија обука не може у потпуности замијенити. Ово припаднике Оружаних снага БиХ који су учествовали у операцијама подршке миру чини немјерљиво спремнијим за успјешно обављање задатака у будућности. У најширем смислу, БиХ је окренута интеграцијама које јој могу гарантовати безбједност, стабилност и просперитет. У свијету у којем живимо, ове вриједности не долазе бесплатно, а ниједна земља, па ни БиХ, не могу бирати валуту у којој ће ове вриједности платити. Играњем активне улоге и преузимањем одговорности на међународној сцени, себе чинимо кредибилним партнером колективне и кооперативне безбједности. Алтернатива, у којој би БиХ покушала бити острво, цјелина сама себи довољна, би била и скупља и доказано неуспјешна на дуге стазе.”

Пјешадијска јединица Оружаних снага БиХ 21.10.2010. године стигла је у Авганистан, гдје је почела са извршењем задатака у мисији ИСАФ. Доласку је претходио четвородневни боравак у Данској, гдје су биле проведене завршне планске активности за извршење ове мисије.

Припадници јединице Оружаних снага БиХ ће вршити унутрашње осигурање двије НАТО базе у провинцији Хелманд која се налази на југозападу Авганистана. Иначе, у мисији ИСАФ Пјешадијска јединица ОС БиХ, која броји 45 припадника, дјелује у саставу данског контингента са мандатом у трајању од шест мјесеци. Одлазак у мисију је добровољан.

Подсјетимо овом приликом на само неке од активности предузетих у ранијем периоду, а које се односе на слање Пјешадијске јединице ОС БиХ у ИСАФ. Наиме, Министарство одбране БиХ 18. 03. 2010. године доставило је Предсједништву БиХ Информацију о могућности ангажовања јединица ОС БиХ у мисију - Снаге међународне безбједносне помоћи у Авганистану. МО БиХ је предложило да Предсједништво БиХ донесе закључак којим ће дати сагласност на ову информацију, те да МО БиХ добије мандат и обавезу да води преговоре и реализује припреме за упућивање. На 44. сједници одржаној 14.04.2010. године, Предсједништво је и дало сагласност за ангажовање Пјешадијске јединице за осигурање у мисији ИСАФ, у саставу Данског контингента у Регионалној команди Јут. Задужило је МО БиХ да оконча разговоре са Оружаним снагама Краљевине Данске и структурама НАТО савеза у вези учешћа јединице ОС БиХ овој мисији. У складу са закључком Предсједништва БиХ, министар одбране БиХ је 15.04.2010. године упутио писмо намјере Врховној команди савезничких снага за Европу (SHAPE) о спремности БиХ да учествује са јединицом за осигурање у мисији ИСАФ у Авганистану. Командант Врховне команде савезничких снага за Европу (SACEUR), адмирал James G. Stavridis упутио је писмо МО БиХ 18.06.2010. године, у којем се захваљује на плану БиХ да повећа број снага у Авганистану, те дао пуну подршку БиХ на даљем путу ка пријему у пуноправно чланство у НАТО савезу.

Министарство одбране БиХ је у складу са чланом 4. Закона о учешћу припадника ОС БиХ, полицијских службеника, државних службеника и осталих запослених у операцијама подршке миру и другим активностима у иностранству, прибавило елементе од надлежних органа за оцјену оправданости учешће јединице ОС БиХ у мисији ИСАФ у Авганистану.

Оперативна Команда ОС Краљевине Данске упутила је експертни тим у БиХ, који је боравио од 29.06. до 01.07.2010. године с циљем припрема, обуке и рјешавања административних питања за упућивање јединице ОС БиХ у састав данског контингента. Предсједништво БиХ је на својој 48. сједници, одржаној 27.07.2010. године, на приједлог Савјета министара БиХ, донијело Одлуку о упућивању 45 припадника Оружаних снага БиХ у мисију ИСАФ. Предсједништво је Одлуку упутило Парламентарној скупштини БиХ, Представничком дому, ради потврђивања, а Представнички дом је на 82. сједници 28.07.2010. године и потврдио Одлуку.

У нашој земљи од 19.08. до 02.09.2010. године боравио је експертни тим ОС Краљевине Данске са циљем обуке и сертификације јединице ОС БиХ за учешће у мисији ИСАФ. Извођењем Еволуацијске вјежбе под називом "HOT SUMMER", те након опширних припрема, 01. 09. 2010. године извршено је завршно сертификационо вјежбање јединице привременог састава (70 припадника) ОС БиХ за одлазак у мисију ИСАФ.

Дом народа Парламентарне скупштине БиХ на сједници одржаној 01.09. 2010. године потврдио је Одлуку о упућивању припадника Оружаних снага БиХ у мисију ИСАФ у Авганистану.

У војној бази Дубраве код Тузле 15. 10. 2010. године одржан је свечани испраћај Прве ротације Пјешадијске јединице Оружаних снага БиХ у Авганистан.

Оспособљеност, висока мотивираност и дисциплинираност припадника ОС БиХ

Извођењем Еволуацијске вјежбе под називом "HOT SUMMER", те након опширних припрема, 01. 09. 2010. године извршено је завршно сертификационо вјежбање јединице привременог састава (70 припадника) ОС БиХ за одлазак у мисију ИСАФ. Сертификацију је извршио експертни тим Оружаних снага Краљевине Данске, у чијем саставу је Одлуком Предсједништва БиХ планирано упућивање јединице ОС БиХ у мисију.

Експертни тим Оружаних снага Краљевине Данске је током изузетно добро осмишљене и реализоване еволуацијске вјежбе, по сценарију планиране мисије, оцијенио да су сви припадници и јединица ОС БиХ у потпуности оспособљени за извршење свих задатака и потребних процедура за обезбјеђење Војне базе коалиционих снага у Авганистану. Посебан утисак на експертни тим, поред стручне и психо-физичке оспособљености, оставили су висока мотивисаност и дисциплинованост припадника јединице ОС БиХ. Наравно, овако високе оцјене оспособљености плод су свих досадашњих планских активности које је 5. пбр. током 2009. и 2010. године предузимала у припреми за мисију ИСАФ. Мотивисаност и оспособљеност за извршење мисије повезана је са великим бројем припадника ОС БиХ, који су се искључиво добровољно пријавили за извршење мисије. Поред тога, највећа оцјена оспособљености је и резултат напора и активности које је предузимало МО и ОС БиХ, као и Команда 5.пбр ОС БиХ.

Овом активношћу заокружене су све планиране припреме за упућивање војника ОС БиХ у мисију ИСАФ, тако да је јединица могла кренути на извршење ове сложене мисије.

Замјеница министра одбране БиХ за управљање ресурсима Марина Пендеш

“Упућивање припадника ОС БиХ у ИСАФ мисију у Авганистан представља наставак учешћа наше земље у операцијама подршке миру, након децембра 2008. године, када је завршен ангажман у Ираку. БиХ жели да постане чланица НАТО-а, а што је утемељено законским рјешењима, обавезама и одређеношћу као чланству у НАТО и евроатлантске интеграције.

Додатни снажан аргумент за укључивање у ИСАФ мисију под вођством НАТО-а је чињеница да, учествујући у операцији ИСАФ, припадници ОС БиХ имају прилику учити и усавршавати се раме уз раме с најбољим и најприпремљенијим оружаним снагама свијета, те тако стицати искуства која ће им користити по повратку у земљу, али и у будућности, на заједничким активностима у оквиру чланства у НАТО савезу.

Припадници ОС БиХ су добро опремљени и обучени за квалитетно обављање задатака у мисији, а према резултатима постигнутим на обуци, припремљени и оспособљени за све захтјеве и изазове са којима ће се сусретати у Авганистану. Активности кроз које је прошла јединица која је упућена у Авганистан, потврда су професионалног извршавања задатака који се дају ОС БиХ. Вјерујем да ће наши припадници у Авганистану часно и достојанствено представљати БиХ и ОС БиХ, да ће бити способни и одговорни у извршењу било којег задатка који се пред њих постави, те да ће бити најбољи промотери БиХ.“

Начелник Заједничког штаба ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић

“Учешће ОС БиХ у мисији у Авганистану и сличним мисијама, потврђује спремност ОС БиХ да равноправно учествују са савезницима и партнерима у извршавању врло сложених и одговорних задатака у мисијама колективне безбједности. Учешћем у операцијама подршке миру на најбољи начин се тестира и увећава ниво интероперабилности и компатибилности ОС БиХ са оружаним

снагама земаља чланица НАТО, те стиче веома значајно искуство у припреми и извршењу веома комплексних задатака изван земље. Гледајући у не тако давну прошлост кроз учешће ОС БиХ у досадашњим мисијама увиђа се следеће: све мисије су успјешно реализоване; искуства која смо стекли кроз досадашње мисије у много чему ће нам помоћи у припреми наредних мисија; успјешним извршавањем досадашњих мисија стекли смо повјерење међу партнерима што је потврђено позивом за учешће у мисији ИСАФ; појединци и јединице ОС БиХ су професионално и одговорно реализовале задатке што нам је потврђено у непосредним контактима са снагама у којима су ОС БиХ реализовале своје мисије. Учешћем пјешадијске јединице на задацима унутрашњег обезбјеђења базе Коалиционих снага у мисији ИСАФ у Авганистану, практично, на терену, показујемо нашу спремност да одржимо континуитет учешћа у операцијама колективне безбједности. Уз подршку домаћих институција и иностраних партнера сматрамо да ће и ову мисију ОС БиХ реализовати успјешно.“

МИСИЈЕ

Испраћај Пјешадијске јединице ОС БиХ у Авганистан

У војној бази Дубраве код Тузле 15. 10. 2010. године одржан је свечани испраћај Прве ротације Пјешадијске јединице Оружаних снага БиХ у Авганистан.

Уз припаднике контингента и чланове њихових породица, свечаном испраћају присуствовали су највиши представници Министарства одбране и Оружаних снага БиХ, парламентарни војни повјереник Бошко Шиљековић, представници НАТО штаба, ЕУФОР-а и ОСЦЕ-а у БиХ, представници Данске амбасаде у БиХ, као и војно-дипломатски представници страних земаља акредитованих у БиХ.

Припадницима јединице, гостима и званицима обратили су се замјеница министра одбране БиХ Марина Пендеш, начелник Заједничког штаба Оружаних снага БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић, те командант 5. пјешадијске бригаде бригадни генерал Сенад Машовић. У пригодном обраћању замјеница министра одбране БиХ Марина Пендеш рекла је да су све активности кроз које је прошла ова јединица потврда професионалног извршавања задатака које се дају ОС БиХ, а које су базиране на законским рјешењима и обавезама и одређености БиХ ка чланству у НАТО и евроатлантским интеграцијама. Замјеница министра Пендеш је посебно нагласила да је „према резултатима које су припадници ове јединице постигли на обуци, ова јединица, припремљена, оспособљена и обучена за све захтјеве и изазове са којима ће се сусретати у Авганистану“, те да је „ова

јединица показала да је професионална и да ће часно и досљедно представљати ОС БиХ.“

Начелник Заједничког штаба ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић рекао је да учешћем у мисији ИСАФ „Оружане снаге БиХ и Босна и Херцеговина као држава, показују спремност за евроатлантске интегративне процесе и дају допринос колективној безбједности у свијету“. Генерал Милојчић је истакао да обука припадника ОС БиХ после завршетка ангажовања у Ираку није прекидана, те да се „у овој јединици налазе људи који су војнички, физички и психички здрави и који су испунили све критеријуме, пролазећи комплетну и захтјевну обуку за извршавање мисије.“

Командант 5. пјешадијске бригаде ОС БиХ бригадни генерал Сенад Машовић

рекао је да је у суштини ово прва борбена јединица која иде у мисију. "До сада смо имали индивидуална ангажовања, али сада упућујемо по први пут борбену јединицу која има конкретну мисију и конкретан задатак да се ангажује на обезбјеђивању дијела база коалиционих снага у провинцији Хелманд, у саставу данске борбене групе", рекао је Машовић. Како је нагласио генерал Машовић, „процес обуке одвијао се у више фаза, садржај обуке је компатибилан са обуком припадника оружаних снага земаља чланица НАТО, а сви припадници јединице су оспособљени за појединачне и колективне задатке у оквиру мисије.“ На крају, генерал Машовић је истакао очекивање да ће припадници ове јединице бити истински амбасадори Босне и Херцеговине у цјелини.

Искуства из мисије у Авганистану:

Мисија - прилика да војник научено примијени у реалним ратним условима

Пуковник Таиб Караица на дужности је начелника одјељења у Управи за логистику ЗШ ОС БиХ. Био је у мисији у Авганистану (ИСАФ), у зони одговорности Регионалне Команде Сјевер у оквиру њемачког контингента (камп Мармал, град Мазар-е Схариф), од септембра 2009. до марта 2010. године. Обављао је послове и задатке штабног официра у ЦЈ-5 (дугорочно планирање), а упоредо с тим и шеф Првог босанскохерцеговачког контингента (VINCON-1), те национални представник БиХ.

Према његовим ријечима, ангажовање официра БиХ у мисији ИСАФ треба посматрати у контексту обавезе БиХ и њених оружаних снага да активно учествују у операцијама колективне безбједности и операцијама подршке миру. "Превасходан циљ мисије VINCON-1 био је дати свој стручни допринос раду РК Сјевер на различитим штабним позицијама у оквиру команде које су биле додијелене нашим официрима, те тиме показати да су припадници ОС БиХ оспособљени за рад у софистицираном и мултинационалном окружењу. Судећи према појединачним службеним оцјенама припадника VINCON-1, које смо добили од наших претпостављених старјешина, ми смо своје задатке извршили изузетно успјешно и тиме на најбољи могући начин промовисали своју државу. Наше резултате свакако треба ставити у контекст општих напора БиХ да постане дио еуроатлантских интеграција и они недовољно имају позитивне рефлексије на ова настојања", истиче пуковник Караица.

Говорећи о мотивацији за одлазак у мисију, каже да се она код наших официра не разликује од мотивације професионалног војника из било које друге државе: "Неовисно о томе из које земље долазе, мотивацијски фактори се могу генерално представити као скуп профе-

сионалних изазова подржан патриотским и финансијским интересима. Код професионалних изазова прије свега мислим на рад у ратним условима, реализацију широке лепезе разноврсних задатака, мултинационално окружење, обogaћивање знања, умијећа и вјештина, стицање непроцјењивог искуства итд. Патриотски мотив у нашем случају јесте несумњиво давање свог директног доприноса напорима државе на путу ка НАТО-у и ЕУ, док је финансијски мотив релативна категорија. Наиме, мишљења сам да је, прије свега, професионално и приватно искуство које човек понесе са собом из мисије трајна категорија и испред материјалног фактора".

Изnoseћи личне импресије о боравку у Авганистану, пуковник Караица наглашава како је мисија за професионалног војника дефинитивно најбоља прилика да научно примијени у реалним ратним условима, при томе употпуњујући своје знање и стичући професионално и животно искуство. "Старјешине из БиХ немају нити најмањи разлог да се осјете инфериорним пред официрима страних војски када је у питању оспособљеност. Међутим, оно што смо могли сви научити јесте да поред оспособљености кључ успеха лежи у иницијативи и проактивном приступу у рјешавању проблема. Чим више, имао сам прилику да чујем како потчињене старјешине озбиљно негодују код свог претпостављеног због њихове недовољне искориштености, због малог броја додијелених задатака, да траже чак премјештај на формацијска мјеста гдје ће имати више посла. Иначе, готово фасцинантно је било функционисање cjелокупне прилично глобалне организације мултинационалног штаба који је на све ситуације имао адекватан и најбржи могући одговор. При томе су висока професионалност, преда-

ност послу, иницијатива и флексибилност кључне ријечи које понајбоље описују цијели систем. С друге стране, ја сам имао срећу па сам много времена провео сарађујући са авганистанским официрима и ту много научио о њиховој култури, приступу рјешавању проблема, племенским и вјерским обичајима итд. За стицање таквог искуства би вриједило платити, а ја сам уз то био још и плаћен".

Оно што ће нашем саговорнику посебно остати у сјећању јесте ванредно одсуство због смрти у породици: "Само након пар сати по сазнању, био сам у њемачком транспортном војном авиону који је летио од Mazar-e Sharifa до Узбекистана (град Термез) само ради једног путника - мене. У Узбекистану је на писти чекао други њемачки МЕДЕВАЦ, авион који је поред посаде имао два путника - повријеђеног њемачког војника и мене. Невјероватно је да сам за свега осам сати био евакуисан из Mazar-e Sharifa у Келн, што говори о изванредној организованости војног система".

Упитан да ли би опет ишао у неку од мисија, те шта би савјетовао другима који су заинтересирани за мисије, Караица каже: "Иако је мисија у Авганистану изузетно захтјевна и напорна, врло радо бих се одазвао следећем позиву. Истина, не овога трена, јер је потребно извјесно вријеме да човек избалансира накупљене стресове, да попуни изгубљени временски простор због раздвојености од својих најдражих, те се поврати у животну свакодневницу. Свима онима који су заинтересовани за мисије поручујем да то свакако ураде, јер од тога могу имати вишеструке користи, како сам већ то раније и описао. Наравно, при томе морају бити спремни на све нежељене ситуације и опасности које наша професија носи са собом".

Оно што посебно жели издвојити јесте обиљежавање Дана ОС БиХ у Авганистану: "То је нешто што ће памтити сви припадници VINCON-1, али и све званице које су биле присутне на прослави, од команданта РК Сјевер, његових заменика, начелника штаба, преко челних штабних официра, начелника Ј-това, па до наших драгих страних радних колега из различитих организационих цјелина у којима смо били ангажовани. Успјели смо да у импровизованим ратним условима промовишемо како Оружане снаге БиХ, тако и државу у цјелини. Отворено смо срца прихватили све госте, и ова прослава је нешто што се још дуго у кампу Marmal спомињало као примјер добре организације, промоције и дружења", истиче Караица.

ИНТЕРВЈУ

Интервју - командант НАТО штаба у Сарајеву бригадни генерал David Eneart:

Припадници Оружаних снага БиХ на најбољи начин ће представити своју земљу

Генерале Енеарт, колико је, по вашем мишљењу, важно учешће припадника ОС БиХ у мировним мисијама изван земље? Можете ли нам, такође, рећи своје мишљење о мисији ISAF у Авганистану и учешћу припадника ОС БиХ у тој мисији?

Учешће босанскохерцеговачких јединица у операцијама подршке миру је врло важно из два разлога: Прво, учешће снага једне државе у операцији супростављања међународно препознатој безбједносној пријетњи међу најбољим је начинима да се покаже и воља и способност да се допринесе међународној безбједности. Способност да се то уради јесте једна од ствари које НАТО очекује од будућих чланица. У основи, савезници ће очекивати од институција Босне и Херцеговине да буду у стању размјестити снаге као кредибилан и компатибилан допринос међународној безбједности. Друго, кад војници и војне организације из неколико различитих земаља сарађују у једном дужем периоду у захтјевном окружењу, стекну драгоцјена искустава

која могу користити да унаприједи своје будуће операције и оружане снаге у цјелини. Често чујем од представника савезника како је учешће у операцијама које предводи НАТО допринијело већем професионализму унутар њихових војних структура.

НАТО поздравља одлуку БиХ да пошаље своје војнике у ISAF у 2009.г. и цијени што је БиХ то своје одређење проширила у 2010. години. Сигуран сам

да ће размјештени припадници ОС БиХ допринијети укупној мисији ISAF-а и на најбољи начин представити своју земљу.

Обука припадника ОС БиХ коју проводи ЕУФОР у координацију са НШСа започела је овог мјесеца у Травнику. Какав је Ваш коментар на ово и хоће ли бити још сличне обуке?

Са новим проширеним мандатом, који сада обухвата обуку и менторство ОС БиХ, ЕУФОР је увео мобилне тимове за обуку у опћа настојања на изградњи војних способности на тактичком нивоу. Овај приступ за циљ има унаприједити способност инструктора ОСБиХ да обучавају своје војнике у складу са НАТО стандардима. Ми то називамо „обуком обучавања“. Овај нови задатак ЕУФОР-а допуњује један од главних задатака мог штаба, а то је развој одбрамбених способности БиХ. Мислим да ова обука јасно показује практичну синергију напора ЕУФОР-а, НАТО-а и ОС БиХ, а сарадњу ћемо наставити и у будућности.

Сарадња МО и ОС БиХ и НАТО штаба у Сарајеву

Босна и Херцеговина
има свијетлу будућност
у НАТО-у**Какви су ваши утисци и размишљања о претходним резултатима из мисија?**

БиХ је већ учествовала у низу међународних мисија широм свијета, од појединаца под окриљем УН-а до специјализоване јединице за уништавање МЕС-а у оквиру коалиције у Ираку. Све је то допринијело изградњи перцепције БиХ као кредибилног безбједносног фактора; као што се то често каже, БиХ је прешла пут од потрошача међународне безбједности до државе која доприноси међународној безбједности. Учешће у ISAF мисији ће ову перцепцију додатно ојачати.

Како оцјењујете готовост и обученост припадника ОС БиХ који су већ или ће бити размјештени у мисије у предстојећем периоду?

Пјешадијска јединица која је недавно размјештена у Афганистан са Данским контингентом прошла је кроз циљни програм обуке овдје у БиХ. Моје особље је пратило ту обуку и били су импресионирани оним што су видјели. Пета пјешадијска бригада са командом у Тузли урадила је одличан посао на обуци, што је сертификација коју су Данци урадили јасно показала. Дански КоВ сертификирао је ову јединицу по истим стандардима које примјењују на своје властите јединице за осигурање, и евидентирао незнатне недостатке. Колико сам схватио, ти недостаци ће се, за оне који су већ размјештени, ријешити кроз додатну обуку на самом терену, а пакет обуке за следећу ротацију ће ставити више нагласка на те аспекте. НШСа ће, наравно, наставити подржавати овај процес.

Како оцјењујете укупну сарадњу између НАТО штаба у Сарајеву и Министарства одбране БиХ и Оружаних снага БиХ?

НШСа је овдје присутан од новембра 2004. г. и одиграо је битну улогу у развоју јединствених Оружаних снага које постоје од 1. јануара 2006.г. Наш однос и са МО БиХ и са ОС БиХ увијек се темељио на међусобном поштовању. Као највиши војни представник НАТО-а у БиХ, редовно одржавам састанке са министром одбране и начелником Заједничког штаба, а тај наш блиски радни однос даље се прелијева и на остало особље у институцијама одбране и савјетнике међу мојим особљем. Ми нисмо овдје да бисмо БиХ рекли што јој је чинити, већ да јој помогнемо пронаћи рјешења која ће функционисати у НАТО контексту, и на тај начин помоћи БиХ да приступи Савезу. Ми смо овдје ресурс који стоји на располагању вашим читаоцима и позивам их да нас користе. Овдје смо да бисмо помогли.

Организације међународне заједнице које су активно учествовале у процесу реформе одбране у БиХ сложиле су се 2004. године да ће у наредним годинама НАТО преузети одговорност за подршку процесу реформе одбране у БиХ.

Земље чланице НАТО-а формално су преузеле ову одговорност на самиту НАТО-а у Истанбулу, 2004. године, када је донесена одлука о формирању НАТО штаба Сарајево (NHQSa/NSSa), као једног од два правна сљедника СФОР-а (други правни сљедник је ЕУФОР). НАТО штаб Сарајево званично је успостављен 1. децембра 2004. године, са мандатом да „савјетује власти Босне и Херцеговине у области реформе одбране, укључујући и координацију активности везаних за чланство у Партнерству за мир (ПФП), како би се пружила подршка даљњим евроатлантским интеграцијама“. Такође, политички савјетник НАТО штаба Сарајево имао је улогу копредседавајућег Комисије за реформу одбране, заједно са тадашњим министром одбране Николом Радовановићем (Комисију је 2003. године формирао Високи представник, а наставила је са радом у 2004. и 2005. године).

Током 2005. године, особље НАТО-а је, заједно са званичницима БиХ и представницима међународне заједнице, радило у оквиру Комисије за реформу одбране и њеним подкомисијама како

би се дошло до најбољих рјешења за будуће ОСБиХ и МО БиХ, која су, истовремено, компатибилна са НАТО-ом. Пружали су политичку, аналитичку, концептуалну и правну помоћ и помогли у процесу постизања консензуса по различитим комплексним питањима којима се бавила Комисија за реформу одбране. Такође, настојали су пренијети стандарде, принципе и најбоља искуства из земаља чланица НАТО-а.

Мандат Комисије за реформу одбране окончан је крајем 2005. године, а од јануара 2006. године, када је на снагу ступио нови Закон о одбрани БиХ, Босна и Херцеговина преузела је водећу улогу у развоју сопственог система одбране на путу ка чланству у НАТО-у. НШСа је наставио служити као спољни ресурс на које се БиХ по потреби може ослонити. Врло блиска сарадња наставила се и у наредним годинама, а НШСа је пружао и финансијску и стручну помоћ у процесу имплементације новог система одбране.

Од приступања Партнерству за мир (ПФП), у децембру 2006. године, БиХ је наставила продубљивати сарадњу са НАТО-ом кроз учешће у различитим и с временом све ширим и захтјевнијим програмима Партнерства за мир. НАТО штаб Сарајево наставља пружати подршку Босни и Херцеговини у овоме процесу кроз заједнички рад са различитим институцијама по питањима везаним за приступање НАТО-у.

Једнако тако, спремни су подржати активности у оквиру Акцијског плана за чланство када се 69 перспективних војних локација за потребе одбране укњиже на Босну и Херцеговину, како је то наведено у одлуци земаља чланица НАТО-а. “Босна и Херцеговина има свијетлу будућност у НАТО-у, а НАТО штаб у Сарајеву је спреман помоћи да се тај циљ оствари“, порука је из НАТО штаба у Сарајеву.

МИСИЈЕ

Учешће припадника ОС

Од 2006. године припадници ОС БиХ су учествовали у двије УН мисије, и то: UNMEE - Мисија Уједињених нација у Еритреји/Етиопији и MONUSCO - Мисија Уједињених нација у Демократској Републици Конго. У мисији Уједињених нација у Еритреји/Етиопији од јануара 2006.године до маја 2008.године учествовало је укупно 14 припадника ОС БиХ. Ова мисија је резолуцијом Савјета безбједности УН завршена у мјесецу јулу 2008.године. У Мисији Уједињених нација MONUC, садашњи назив MONUSCO, у Демократској Републици Конго од јануара 2006.године до августа мјесеца 2010.године учествовало је укупно 20 припадника ОС БиХ. Тренутно се у мисији налази пет припадника ОС БиХ.

Искуства из мисије у Етиопији и Еритреји – UNMEE

Обавеза је војника служити у циљу глобалне безбједности

Мајор Нермин Хасић на дужности је официра за мировне операције у ЗШ ОС БиХ. Од 07. 03. 2007. до 07.03. 2008. године био је у мисији Уједињених нација у Етиопији и Еритреји – UNMEE. Етиопија и Еритреја некада су биле једна држава, а 24. 05. 1993. године Еритреја је стекла неовисност. "Након рата између ове двије државе, у Алжиру је 2000. године потписан свеобухватни Мировни споразум, којим су се стране обавезале на „трајни прекид непријатељстава“, као и успоставу неутралне граничне комисије за разграничавање. Дуж границе формирана је привремена безбједносна зона, а један од основних задатака војних посматрача у мисији је био надгледање прекида непријатељства и привремене зоне безбједности у циљу имплементације споразума, патролирање у додијељеним зонама, извјештавање, као и координација са невладиним организацијама“, подсећа Хасић. Према његовим ријечима припадници контингента ОС БиХ су били размјештени на територији Етиопије. Мисија је трајала од 31. 07. 2000. до 31.07. 2008. године. Први војни посматрач из БиХ је отишао у ову мисију у јануару 2001.године, а већ у фебруару смо имали осам војних посматрача. Мисија је од 30. 01. 2008. године продужена до 31.07. 2008. године, након чега је затворена, а особље је повучено у матичне државе. "Поносан сам што сам као војни посматрач из БиХ учествовао у овој мисији“, истиче Хасић. Што се тиче његових мотива за одлазак у мисију, каже да их је било више: "Један од најизраженијих мотива је било сазнање да су уназад неколико година официри из разних земаља свијета долазили у нашу земљу у циљу помоћи стварању и очувању мира, што ми је давало додатну снагу да и ми можемо неке помоћи. Не треба заборавити на мотивисаност за рад у међународном окружењу, јер су у мисији партициповани официри из 55 земаља свијета, а не мање важан и битан је и фина-

нисијски аспект“. Хасић тврди да учешће у мировној мисији за њега представља огромно искуство, јер радити у интернационалном окружењу какво је у УН-у велики изазов, на личном и професионалном плану: "Живот и рад с људима различитих обичаја, боје коже, понашања, култура, заиста представља огромно и драгоцјено богатство. Пошто сам током мисије био и Тим лидер, имао сам више прилике да се сусрећем са локалним становништвом, а и с међународним особљем које ради у мисији. Сарадња са локалним становништвом била је на веома високом нивоу и сматрам је једном од најважнијих елемената за успјешан завршетак мисије. И сарадња са припадницима мисије из других земаља је била веома добра. Поготово се то може видјети на Тим сајтовима, јер на већини њих посматрачи проводе 24 сата заједно. Укратко речено, након мисије постао сам задовољнији својим животом, и могу рећи почео сам и размишљати на други начин". На крају разговора, између осталог, Хасић поручује: "Ишао бих поново у мисију, а искрено се надам да и хоћу. Мислим да је у данашње вријеме обавеза војника служити у циљу глобалне безбједности, како у својој,

тако и у другим земљама широм свијета. Наравно, добро је ако се та обавеза може усагласити како на професионалном, тако и на личном плану. Имати удјела у доприносу стварања или очувања мира било гдје у свијету, сматрам нешто највреднијим што војници могу имати током своје каријере. Не треба заборавити да су и други војници били овдје код нас. Хтио бих такође нагласити да свих пет припадника контингента ОС БиХ који су били у овој мисији, достојанствено су представљали БиХи ОС БиХ, показали професионалност и стручност у раду, као и једну изванредну хомогеност, тако да су војни посматрачи из других земаља говорили да би и њихови контингенти требали бити онакви као што су из наше државе. Сматрам да би било веома корисно проширити учешће припадника ОС БиХ у мисијама УН, чиме би показали да БиХ даје подршку Организацији УН-а у реализацији операција подршке миру и јасно исказује одређење да, као одговорна чланица међународне заједнице, жели и може дати адекватан допринос заједничким напорима за успостављање и очување мира и стабилности у свијету“.

Ос БиХ у УН мисијама

Искуства из УН мисије - Конго

Војни посматрач мора бити психички јак и прилагодљив

Мајор Жељко Брадић на дужности је официра за планирање у ЗШ ОС БиХ. До сада је учествовао у двије УН мисије. У првој мисији био је од 28.08.2003. до 12.09.2004. године у Еритреји/Етиопији, а у другој је учествовао од 04. 03. 2009. до 05. 03. 2010. године у Конгу. У поређењу са првом, како каже, мисија у Конгу је много већа и сложенија, што се тиче мандата који је Савјет безбједности УН-а дало MONUC мисији у Конгу. "То значи да УН снаге могу борбено дјеловати и наметати мир у складу са указаном потребом и процјеном оперативне ситуације на терену. То се односи на снаге УН које су наоружане и долазе из различитих земаља које партиципирају у мисији. Мандат MONUC мисије покривао је широк спектар активности као што су: очување мира, безбједност, операције DRRR, хуманитарно дјеловање, заштита дјеце и све друго што би једна држава у духу демократије требала да има", каже Брадић. Његови лични мотиви за одлазак у мировне мисије, прије свега, били су у испуњавању дужности као официра да партиципира у PSO мисијама, јер се држава БиХ обавезала да ће партициповати у мисијама. С друге стране, за њега је то био велики изазов - обављати дужности официра у међународном окружењу и представљати земљу на том нивоу. Изнесећи утиске из ове земље Брадић каже: "Научио сам пуно, нарочито - радити као војни посматрач под УН заставом. У мисији MONUC број војника посматрача био је 750 из 42 земље свијета. А радити нпр. у једном тиму на терену који броји седам људи, гдје боравите 24 сата заједно дијелећи простор, храну, тоалет и слободно вријеме, ваше животне навике мијењају се за 360 степени и томе се морате прилагодити. УН мисија у Конгу је изузетно велика, највећа мисија УН-а у свијету, броји око 20.000 хиљада припадника УН-а плус локално становништво које ради за УН. Земља је огромна, а инфраструктура укључујући путеве је изузетно сиромашна, тако да асфалтиране путеве можете само наћи у главном граду и градовима који су центри провинција. Колико је велика ова земља потврдићу само једним примјером. Након што сам стигао у главни град - Киншасу и завршио административне процедуре, добио сам наређење и име тима у који треба да идем да радим, путовао сам авионом четири сата, хеликоптером један сат и возилом 3,5 сати, да бих дошао до свога тима, гдје сам провео шест мјесеци. Није било телефона и интернета, тако да сам се са својом породицом

комуницирао врло тешко. Ово говорим да Вам покушам дочарати на шта све војни посматрач мора бити спреман, а изнад свега мора, поред тјелесне спреме, бити изузетно психички јак и прилагодљив ". "Као војни посматрач сарадњу са локалним становништвом остварујете свакодневно кроз патролирања у зони одговорности тима, разговарате и евидентирате све оно што је безбједносно и интересантно, као што су пљачке, побуњеничке групе, силовања, болест, епидемије, животни стандард и др., те кроз дневно извјештавање покушавате да дате слику стања на терену Команди мисије, која би на основу тих информација требала дјеловати. Сарадња са осталим припадницима УН-а, у већини случајева је била на нивоу професионалног односа и испуњавања обавеза у тиму. Врло често долази до неспоразума, нарочито због комуникације на енглеском језику, а којег многи не знају и не разумију. Ово говорим и са позиције шефа тима коју сам обављао шест мјесеци. Имао сам официре из Индије, Пакистана, Парагваја, Замбије, Монголије, Уругваја и Непала. Имена ових земаља вам говоре да је разлика у култури, религији, исхрани и обичајима огромна. Стога је то уистину велико искуство, а нити један тренинг или обука не може вас за то припремити. То морате доживјети и проживјети, како бисте видјели шта то уствари значи ". Посебно интересантним Брадић сматра што у Конгу постоји више стотина племена. "Овај податак показује сву сложеност система земље и стављања сваког дијела земље и наведених племена у интеграцију демократске државе Конго. Свако племе има шефа или краља по традиционалним законима који још увек владају, док држава покушава да наметне демократске законе.

Налазио сам се у ситуацијама када традиционални и државни закони долазе у сукоб и када традиционални краљ не пристаје на државне законе, него проводи традиционалне - како их он тумачи. Полиција и војска не могу да се супроставе истима јер већина становништва слиједи и вјерује краљевима, а не демократски изабраној Влади и њеним представницима ". На питање шта би савјетовао другима који су заинтересовани за учешће у некој од мисија, Брадић одговара: "Оне који имају жељу да иду у мисије, охрабрио би их да то и ураде, али им савјетујем да се едукују квалитетно, нарочито на пољу учења енглеског језика и друге обуке која се организује у зависности у коју мисију идете и за шта се спремате. Често добијам питања да ли је било опасно у мисији. Одговарам да јесте и морају да схвате да гдје год су УН снаге рапорјебене неки облик сукоба постоји и "оружје зveckа". Међутим, посао професионалног војника је и рат и то довољно говори све о опасностима са којима се суочавају они који иду у мисије. Сви они који се одлуче да учествују у мисијама морају знати да је то један други свијет и окружење којем се ви морате прилагодити, извршити своје дужности и вратити се кући породицама. До сада сам учествовао у двије мисије и било је тешких тренутака, нарочито зато што сам био одвојен од породице. Али успио сам јер сам за оно што радим имао безрезервно разумијевање и подршку моје супруге и троје дјеце. И на крају, гдје год били и представљали своју земљу и ОС БиХ, респектујте домицилно становништво, њихову културу и обичаје и покушајте да се уклопите, јер само тако ћете бити прихваћени и моћи испунити своју мисију и представљање своје земље у међународном окружењу."

МИСИЈЕ

Искуства из мисије у Ираку

Ријетка прилика војницима и подофицирима за стицање искуства

Заставник Иво Лукачевић на дужности је главног подофицира за операције уништавања НУС-а (Оперативна Команда ОС БиХ). У мисији у Ираку учествовао је два пута. Први пут 01.06.2005. године, као припадник прве и други пут 21.09.2007. године као припадник шесте ротације. Говорећи о мотивима одласка, Лукачевић каже: "У обје ротације сам био упућен као припадник Јединице за уништавање НУС-а. Као припаднику професионалне војне јединице, поред искуства које се стиче са сваким оваквим ангажовањем, финансијски аспект није занемарив, поготово имајући у виду тадашња примања војника. За обје ротације сам се добровољно јавио, иако је, гледајући уназад, постојала разлика у цјелокупној атмосфери пред одлазак. Прва ротација је носила више неизвјесности, будући да нико до тада није боравио у таквом окружењу и није било информација "из прве руке". Већ другој ротацији је било лакше, будући да смо имали "припремљен терен".

Говорећи о искуствима из мисије Лукачевић истиче: "Прво што се повезује са одласком у мисију јесте безбједносни ризик. Далеко од тога да он не постоји, али је чињеница да само они који бораве на угроженом подручју стварно га могу и процијенити. Сасвим је другачија слика коју овдје стварају медији од оне коју стекнете на терену. Поред овога живот и рад у теренским условима научи војника примјењивати све оно што је учио кроз обуку. Вода, оружје, веза, храна и хигијена у пустињским условима су оно о чему се води највише бриге, а све су то ствари на које оваква клима сасвим другачије утиче него у нашим предјелима. Посао на уништавању НУС-а сам по себи носи одређени ризик. Квалитетна специјалистичка

обука коју су у почетку проводили амерички инструктори резултирала је тиме да је свака мисија уништавања у потпуности успјешно извршена. Били смо ангажовани на разним подручјима: унутар кампа, у насељеним подручјима и у потпуно ненасељеним пустињским предјелима. Циљ оваквог ангажовања био је да омогући несметану употребу простора унутар кампова Коалицијских снага који су били загађени НУС-ом, омогућити сигурно кретање локалног становништва и кориштење површина за живот, као и онемогућавање побуњеничких група да разасути НУС користе за израду импровизованих експлозивних средстава (ИЕД). Укупне количине уништених средстава доказ су успјешности ове мисије. Највеће задовољство након овако обављеног посла јесу похвале надређених у ланцу командовања Коалицијских снага, а по-

себно сусретљивост, захвалност и гостољубивост локалног становништва. Непосредна сарадња са припадницима Коалицијских снага других држава је непроцјењиво искуство. Како је свака наша мисија уништавања долазила од команде којем смо били додати, тако се она и на терену одвијала уз блиску подршку других припадника Коалицијских снага. Са припадницима Маринског кора прошли смо велики дио провинције Анбар, од Фалуџе и Рамадиа, до Ар Рутбе и Карбале, те са припадницима Пољског контингента читав МND-CS. Ово је доказ да наше јединице без оклијевања могу да функционишу заједно са другим јединицама из земаља које су чланице НАТО-а."

Према ријечима Лукачевића прва ротација Јединице за уништавање НУС-а у Ираку била је уједно и прва формирана јединица од бивше ВРС и ВФ БиХ: "Заједничка обука прије упућивања по БиХ од Гламоча, Мањаче и Пазарића створила је тим који се одмах на почетку доказао професионалним односом према послу. Свака ротација је добила најбоље оцјене, похвале, одликовања и медаље од команданта Коалицијских снага и команданта Мултинационалних дивизија. Нажалост, дио тог стеченог искуства је неповратно отишао са војницима којима ове године није продужен уговор у ОС."

На питање да ли би опет ишао и због чега или у неку другу земљу, или мисију, те шта би савјетовао другима који су заинтересовани за одлазак у мисије, Лукачевић каже: "Колико засада знам, очекује се упућивање прве четворце подофицира у мисију ИСАФ, заједно са официрима који су већ ангажовани у штабу Мултинационалне дивизије Сјевер. Пријавио сам се. Вјерујем да ћу доћи на ред у једној од наредних ротација. Искуство у мисијама изван БиХ је вриједно. Ово је ријетка прилика која се пружа војницима и подофицирима да стекну искуство у сасвим другачијем оперативном окружењу, а које ће са поносом истицати. Вишемјесечна обука прије упућивања и само ангажовање у мисији чине један блок у каријери који сваки припадник ОС БиХ треба проћи. Добровољност је још увијек принцип на основу којег се припадници ОС упућују у мисију и вјерујем да других принципа неће ни требати."

На крају разговора наш саговорник поручује: "Подршка и разумијевање чланова породице је врло важна. Одвојеност од породице, поготово уколико се налазите на подручју борбених операција може утјецати на усредсређеност при извршавању задатака. Стога је битно властитој породици осигурати све што им је потребно за вријеме одсутности као и непрестано бити у контакту са њима."

Искуства из мисије у Ираку

Мултинационално окружење - прилика за промоцију и унапређење

Поручник Един Осмић на дужности је официра за операције деминирања (Оперативна команда ОС БиХ) и био је два пута у мисији подршке миру „Ирачка слобода“. Како каже мисија Јединице за уништавање НУС-а у Ираку је била да пружи подршку Коалиционим снагама у идентификацији и уништавању неексплодираних конвенционалних убојних средстава (НУС-а) унутар територије Ирака. А током боравка осме ротације, у складу са захтјевом Коалиционих снага и добијања потребних сагласности из БиХ, мисија Јединице ОС БиХ за уништавање НУС-а је проширена и на задатке везане за процјену борбене готовости Инжињеријске чете ИА (Ирачка Армија). Први пут, односно у трећој ротацији ОС БиХ, обављао је дужност оператера НУС-а. Јединица је била смјештена у америчкој Војној бази Adder Ali провинција Tallil. Наши припадници обављали су чишћење сајтова (површине загађене НУС-ом) у наведеној провинцији и на граници са Кувајтом, који су заостали још од операције „Пустињска олуја“.

Говорећи о мотивима за одлазак у мисију, каже да су у први план испливали мотиви који су га водили у његовом раду: „Као професионални војник увијек сам желио да се окушам у једној мировној мисији, прије свега да се увјерим како је бити у једној мисији у некој другој земљи. Како је то пружати помоћ другима и шта ја требам допријети да би то било с људске стране позитивно, а војнички потпомогнуто? Наравно, одласком у једну од мисија у том моменту рјешаваш питање које већину нас тишти, а то је материјална сатисфакција за један лијепо породични живот по повратку из мисије. Други пут, када сам био у осмој ротацији, обављао сам дужност замјеника командира Јединице. Јединица је првобитно била смјештена у Кампу ЕСНО провинција

AL Diwanijah, а обављали смо чишћење сајтова у овој провинцији. Тадашња водила била је чисто професионалног карактера, јер сам био у позицији да видим како се планирају и изводе операције подршке миру у једној мировној мисији. Лијепо је осјећај када радите са припадницима из десетак савезничких армија, размјењујете искуства и унапређујете рад како би постављена мисија успјела. У овој мисији сам такође свој задатак обављао врло професионално и коректно, што говоре високе оцјене, похвала министра одбране БиХ, те медаља за војне заслуге Војске САД“.

Када говори о личним импресијама о боравку у Ираку и извршењу мисије, између осталог, наш саговорник, истиче: „На првом мјесту је чињеница да ниједан припадник ОС БиХ током боравка у Ираку није страдао (чак није било нити једно рањавање), посебно из разлога што смо тамо имали двије јединице, а један од разлога (цијенимо да није једини) јесте крајње одговоран приступ припремама и самом провођењу задатака. Током извршења мисије у Ираку доживљени смо као дио ријешења, а не

као дио проблема у тој држави. Такође, једна смо од ријетких држава у свијету која је у моменту слања (а то је и данас тако) имала мировне снаге у својој држави (ЕУФОР), а истовремено смо слали наше војнике ван БиХ. Доказали смо нашу спремност у извршењу преузетих обавеза везаних за укључење БиХ у евроатлантске интеграције. Рад у мултинационалном окружењу у којем су боравиле наше снаге била је сјајна прилика за личну и колективну промоцију и унапређење способности како сваког припадника ОС БиХ, тако и Јединице у цјелини. Свакако, треба истаћи, да највећа заслуга за успјех мисије припада нашим војницима који су исказали спремност и храброст за одласком у Ирак, с обзиром на чињеницу да је од самог почетка па све до краја одлазак у Ирак био искључиво на добровољној основи“.

Поручник Осмић посебним истиче пријатељство међу припадницима ОС БиХ: „Пријатељство које се развило између припадника Јединице, које траје и данас, доказује да суживот у БиХ између народа постоји и живи, само треба да се окренете и да видите да је то оно што треба овој држави. Ту смо сви једнаки и ослоњени само једни на друге, јер кад сте у конвоју, прије свега молите драгог Бога да вас ништа не погоди, а онда гледате једни у друге и размишљате како ћете себе и оног поред себе заштитити.“

Како каже Осмић на крају разговора, опет би ишао у мисију: „Када једном одете у мисију, ишли би бар још једанпут. Битно је одлучити се за прву. Водила једним дијелом јест материјална, али има и адреналина и једноставно жеље да се искушава још, да се надоградите као старјешина. Жеља ми је још да одем и у мисије под окриљем УН-а, да видим како и то изгледа, а прије свега да сазнам како помоћи народу једне земље гдје се вијори застава УН-а.“

МИСИЈЕ

Учешће припадника ОС БиХ у мисији подршке миру „Ирачка слобода”

Учешће припадника ОС БиХ у мисији у Ираку, као и свако друго учешће ван територије властите државе је политичко питање, јер је то ствар државне политике. С друге стране, то је и техничко питање у смислу бројних обавеза које је држава БиХ преузела, а које се односе на приближавање БиХ евроатлантским и другим интеграцијама, као што су ЕУ и НАТО. Развој и унапређење одбрамбених способности Оружаних снага БиХ могуће је набоље и најрационалније постићи управо чланством у евроатлантским интеграцијама, тј. Европској унији и НАТО-у. Званична политика БиХ и њено Министарство одбране препознали су потребу развијања способности кроз дјеловање ОС БиХ са партнерима, те развој и успоставу стандарда који обезбјеђују учешће, између осталих, и јединица ОС БиХ у мисији подршке миру у Ираку.

Слање наших војника у мисије ван БиХ је испуњење законом утврђених обавеза БиХ јер је један од задатака ОС БиХ учешће у операцијама подршке миру (Закон о одбрани БиХ и Закон о служби у ОС БиХ).

У складу са одлукама Предсједништва БиХ и уз сагласност државног Парламента прва ротација првог континента Јединице ОС БиХ за уништавање НУС-а (36 припадника) упућена је из БиХ преко Кувајта за Ирак 01. јуна 2005. године. Смјене ротација вршене су сваких шест мјесеци. Јединица ОС БиХ за обезбјеђење дијела базе „Викторија” (49 припадника) упућена је у мисију 18. 08. 2008. године. Доласком и друге, посљедње групе припадника ОС БиХ из Ирака у БиХ 15. децембра 2008. године званично је окончана мисија наше државе у операцији „Ирачка слобода” у Ираку кроз ангажовање наша два континента у тој држави и то: Јединице ОС БиХ за уништавање НУС-а и Јединице ОС БиХ за обезбјеђење дијела базе „Викторија” у Багдаду.

Обука припадника ОС БиХ за мисију у Ираку обухватала је неколико видова и то: основну обуку, специјалистичку и

обуку по специјалностима, те допунску обуку. Прије распоређивања у ратно окружење Ирака нашим припадницима је било обезбјеђено 10 до 12 дана боравка у Кувајту ради аклиматизације, као и обука која је била прилагођена нашим захтјевима, првенствено, прилагођавање на опрему (м/в) која су их чекала у Ираку.

Успјели смо да обучимо и сертификирамо властити инструкторски кадар који је у потпуности преузео све одговорности око обуке од инструктора из САД-а почев од 7. ротације Јединице ОС БиХ за уништавање НУС-а.

Мисија Јединице ОС БиХ за уништавање НУС-а била је да пружи подршку Коалицијским снагама у идентификацији и уништавању неексплодираних конвенционалних убојних средстава (НУС-а) унутар територије Ирака. Мисија Јединице ОС БиХ за обезбјеђење дијела базе „Викторија” у Багдаду била је заштита дијела коалиционих снага, цивилних лица унутар базе, као и заштита инфраструктуре, објеката и опреме унутар војне инсталације - базе”.

Резултати провођења мисије

По доласку наших војника у Ирак гдје су у почетку били смјештени у кампу Al Taqaddum за врло кратко вријеме успјели су да покажу високе стандарде војног професионализма, као и висок степен стручних компетенција. Из ротације у ротацију, свих осам ротација Јединице ОС БиХ за

уништавање НУС-а током боравка у 3 кампа у Ираку постизала је запажене резултате, како у чишћењу НУС-а ван кампова, тако и на другим подручјима живота и рада Јединице, посебно у подручју спорта гдје су били у прилици да освоје пуно медаља и других признања.

Боравак наших војника у Ираку током три и по године учинио је простор на ком су чистили НУС безбједним, те су на тај начин дали конкретан допринос стварању безбједног окружења, посебно за локално становништво. Иако успјех мисије не треба везати за број уништеног НУС-а, податке који су ажурирани говоре да је укупно пронађено и уништено близу 350.000 комада различитог НУС-а.

У три и по године кроз Јединицу ОС БиХ за уништавање НУС-а у 8 ротација прошло је 288 припадника ОС БиХ, од чега њих 214 је било једанпут у мисији, а 74 два пута. Поред војника који су били распоређени у двије наше јединице, свих ових година БиХ имала је и официра за везу Команди МНС у Багдаду, њих пет, који су се међусобно смјењивали. Међу војницима који су боравили у Ираку било је и пет жена у пет ротација Јединице ОС БиХ за уништавање НУС-а и три жене у Јединици ОС БиХ за обезбјеђење.

Оно што је највећи успјех јесте чињеница да ниједан припадник ОС БиХ током боравка у Ираку није страдао нити је био рањен. Треба, такође, истаћи да је од почетка до краја одлазак у Ирак био искључиво на добровољној основи. Овом мисијом смо и практично доказали нашу спремност у извршењу преузетих обавеза везаних за укључење БиХ у евроатлантске интеграције, конкретно, кроз учешће наших војника у војним операцијама ван земље. Босна и Херцеговина може бити поносна на своје војнике који су били у мисији у Ираку јер су они на најбољи начин, као истински амбасадори представљали своју државу ван њених граница, чиме је држава БиХ постала озбиљан партнер и показала потенцијал у приближавању интеграционим процесима, посебно оним који се односе на будуће чланство у НАТО-у.

Транзиција војног персонала МО и ОС БиХ

Подмлађивање и отпуст војног персонала

У складу са законским рјешењима и реформским одређењима, Министарство одбране и Оружане снаге БиХ проводе активности на избору и пријему младих војника у ОС БиХ, отпуштању војног персонала, те активности на имплементацији програма "Перспектива", намијењен војницима којима истичу уговори о професионалној војној служби.

У току је избор кандидата за пријем у професионалну војну службу у Оружане снаге БиХ за 2011. годину, путем четвртог по реду јавног огласа. Број кандидата за пријем у ОС БиХ, у односу на број који се прима, вишеструко је већи. На претходна три расписана јавна огласа за примљено је укупно 11.869 апликација, а на посљедњи оглас се пријавило око 6.000 кандидата на 600 расписаних позиција у ОС БиХ.

Процесу пријема је посвећена посебна пажња, од прописа који регулишу пријем војника у ОС БиХ, преко планирања до реализације пријема војника у ОС БиХ. Њихов избор представља врло сложу и захтјевну активност, а успостављени су једнообразни стандарди пријема војника, што омогућава да се за-

иста одаберу најспремнији и најквалитетнији кандидати за пријем у ОС БиХ. Кроз претходна три јавна огласа у ОС БиХ је примљено 1701 младих војника (од којих је 117 жена), с тим да се од 27. 09. 2010. на основној војној обуци налази 298 кандидата који ће 01. 01. 2011. године такође потписати професионалне војне уговоре, тако да ће број младих војника примљених на основу три јавна огласа износити укупно 1999.

Динамика пријема младих војника у професионалну службу усаглашена је са динамиком процеса прекида војне службе за војнике којима, због нужности примјене законских рјешења у области одбране, уговори о служби у ОС БиХ не могу бити продужени. Тако је Министарство одбране БиХ са 28. 02. 2010. године прекинуло војну службу за 299 војника, са 18. 06. 2010. године за 598 војника, са 31.08. 2010. године за 429 војника, а са 31. 12. 2010. године војна служба ће бити прекинута за још 464 војника, што значи да ће у 2010. години војна служба бити прекинута за укупно 1790 лица. Такође, у 2011. години планирано је отпуштање за 191 војника, док за 2012. годину отпуштање војника није планирано.

Треба напоменути да је у Министарству одбране у току подношење захтјева за пензионисање официра у складу са законом и очекује се да до краја новембра 2010. године буде поднесено око 250 ових захтјева. На основу законских рјешења у току 2010. године пензионисано је 46 официра ОС БиХ.

За војнике који ће у периоду 2010 - 2012. година због законских рјешења напустити војну службу МО БиХ имплементира програм транзиције и збрињавања отпушеног персонала МО и ОС БиХ - „Перспектива”. Циљ пројекта је помоћ отпушеном персоналу за што лакшу реинтеграцију у цивилни живот. Програм представља цјеловит, стручан и ефикасан систем мјера и активности којима се

отпушеном персоналу осигурава јединствена институционална подршка и омогућава савјетодавна, едукацијска и друга стручна помоћ и подршка. Програмом нису предвиђене новчане отпремнине, изузев законског права на новчану накнаду по основу незапослености од стране надлежног Завода за запошљавање.

Такође, за отпуштене војнике успостављен је програм подршке "НАТО – Перспектива програм" (раније НАТО ТФ II) чије је вријеме реализације од 01.10. 2010 – 30.09.2012. Нације – Лидери у овом процесу су Норвешка, Холандија и Словенија, а извршни агент је Међународна организација за миграције (International Organisation for Migration - IOM), која ће у овом процесу, уз Министарство одбране БиХ, пружити техничку помоћ за лакшу социјалну и економску реинтеграцију за војна лица која ће бити отпуштена у периоду 2010 – 2012. година. Донатори „НАТО – Перспектива програм“ су Луксембург, Норвешка, Холандија, УК, Шведска, Словенија, САД и Босна и Херцеговина. Планирана средства за ову намјену износе око 4.840.000 еура.

А К Т И В Н О С Т И

У Сарајеву је 20. 05. 2010. године одржан састанак начелника штабова Оружаних снага земаља чланица Америчко-Јадранске повеље (А5), на којем је, под радним називом „Корисност механизма НАТО програма Партнерство за мир у развоју оперативних способности са освртом на рјешавање вишкова муниције“, разматрана могућност даље регионалне сарадње у контексту рјешавање вишкова муниције. Састанку су поред начелника ЗШ ОС БиХ генерал-пуковника Миладина Милојчића присуствовали начелници генералштабова Албаније, Црне Горе, Хрватске, Србије, Македоније и Словеније. Састанку су присуствовали и замјеник команданта Америчке команде за Европу генерал-пуковник Јохн Гарднер, командант Јужног крила НАТО-а адмирал Mark P. Fitzgerald, командант НАТО штаба у Сарајеву бригадни генерал Јохн W. Булард Јр, командант ЕУФОР-а у БиХ генерал-мајор Bernhard Bair, те војни представник САД у НАТО-у вице-адмирал Richard Gallagher и директор Управе за операције Јужног крила НАТО-а генерал-мајор Bill Wade.

Министар одбране БиХ др Селмо Цикотић указао је на значајача сарадње у региону и шире, и нагласио да је „заједничко планирање и координирање различитих иницијатива и операција корисно за све земље-учеснице тих процеса“. Генерал Милојчић је истакао добру регионалну и билатералну војну сарадњу са земљама у региону, чланицама ПФП-а и НАТО савезом, и подсјетио на значајне резултате остварене у оквиру региона, а што се огледа у пријему у пуноправно чланство НАТО-а и МАП - Акциони план за чланство у НАТО-у, одређеног броја земаља-чланица Повеље. Генерал Gardner је истакао значај сусрета на коме је постигнута висока сагласност у области војне сарадње региона и укупне сигурности. На крају Конференције потписана је Заједничка изјава, у којој су наглашени приоритетни правци даљег дјеловања.

Састанак са делегацијом НАТО Парламентарне скупштине

Представници Министарства одбране БиХ и Заједничког штаба Оружаних снага БиХ одржали су 23. 06. 2010. године у Сарајеву састанак са делегацијом НАТО Парламентарне скупштине, коју је предводио председњавајући Комитета за одбрану и безбједност НАТО Парламентарне скупштине Sverre Myrli. У саставу делегације НАТО Парламентарне скупштине били су чланови Комитета за одбрану и безбједност, као и чланови Сталног комитета НАТО Парламентарне скупштине. Састанку су, испред МО и ЗШ ОС БиХ, присуствовали замјеници министра одбране БиХ Марина Пендеш и Живко Марјанац, те начелник ЗШ ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић и његов замјеник генерал-мајор Славко Пуљић. Представници МО и ОС БиХ, између осталог, упознали су госте са тренутним активностима на испуњењу услова за МАП, као и актуелностима у вези пријеноса власништва над војном имовином, транзиције војног персонала и израде значајног документа „Преглед одбране“, те војном учешћу БиХ у мисији ИСАФ. Гости су изразили подршку свим настојањима одбрамбених институција БиХ на путу ка чланству у НАТО.

Посјета делегације Министарства одбране Мађарске МО БиХ

Делегација Министарства одбране Републике Мађарске, коју је предводио министар др Cshaba Hende, посјетила је 08.07.2010. године Министарство одбране БиХ. Делегацију МО Мађарске примио је министар одбране БиХ др Селмо Цикотић са сарадницима. Теме разговора двију делегација биле су билатерална и регионална сарадња, са освртом на безбједносну ситуацију на западном Балкану.

Министар Цикотић захвалио се за подршку коју Мађарска даје раду PSOTC-у у Бутмиру, значајном учешћу у саставу снага ЕУФОР-а у БиХ, као и на донираним средствима у НАТО Труст фонд за збрињавање отпуштеног персонала из ОС БиХ. „Желимо креирати конкретне активности међусобне сарадње одбрамбених структура, али и учествовати у регионалним пројектима и иницијативама“, истакао је након разговора министар Цикотић.

Министар др Cshaba Hende изразио је задовољство посјетом БиХ и најавио ширење сарадње двају министарстава у наредном периоду. Значају развоја регионалне сарадње у циљу изградње већег нивоа безбједности, што је интерес обе земље, посвећена је посебна пажња. „Министарство одбране и Влада Мађарске ће и даље инсистирати на подршци БиХ на испуњавању услова за прикључење НАТО-у и ЕУ“, рекао је, између осталог, министар Хенде.

Састанак министара одбране не-НАТО земаља учесница у мисији ИСАФ

Делегација Министарства одбране Босне и Херцеговине, коју је предводио министар одбране БиХ др Селмо Цикотић, присуствовала је 11. 06.

2010. године у НАТО штабу у Бриселу састанку на нивоу министара одбране не-НАТО земаља учесница у мисији ИСАФ у Авганистану. На састанку је учествовало 46 земаља, учесница у мисији ИСАФ у Авганистану на нивоу министара одбране, уз особље НАТО-а, ИСАФ-а и других институција и организација присутних у Авганистану. Састанак се фокусирао на два кључна питања – транзицију и мисију обуке. Транзиција се дефинише као наставак, а не завршетак мисије ИСАФ, с јасно дефинисаним приоритетима (усаглашен road map). Она подразумева пријенос овлаштења надлежности са међународних на представнике Авганистана на свим нивоима власти (централне и провинцијске) до војске и полиције. Мисија обуке је препозната као незамењив инструмент транзиције. Гости су изразили подршку свим настојањима одбрамбених институција БиХ на путу ка чланству у НАТО.

Посјета делегације Босне и Херцеговине Бриселу

Министар одбране БиХ Селмо Цикотић, учествовао је 14. 07. 2010. године у сједишту НАТО-а у Бриселу, на састанку делегације Босне и Херцеговине са генералним секретаром НАТО-а Andersom Foghom Rasmussenom. Повод састанку је било

закључење првог циклуса Индивидуалног партнерског акцијског плана (ИПАП) којег је Босна и Херцеговина у сарадњи са НАТО-ом успјешно провела у периоду 2008 - 2010. године. У делегацији су били и министар спољних послова БиХ Свен Алкалај и амбасадор БиХ при НАТО-у Никола Радовановић. Генерални секретар НАТО-а Rasmussen похвалио је резултате које је Босна и Херцеговина постигла у ИПАП програму и изразио задовољство што је велика већина планираних активности у ИПАП-у проведена. Захвалио је нашој земљи за судјеловање у НАТО-вођеној операцији у Авганистану (ИСАФ), као и даљњим намјерама БиХ за повећањем присуства у овој изnimно важној операцији. Позвао је БиХ да учини додатан напор како би се што прије укњижила перспективна војна непокретна имовина на БиХ, чиме би се испунио услов који су министри спољних послова земаља чланица НАТО у априлу ове године у Талину поставили пред БиХ за несметано отпочињање сарадње у Акцијском плану за чланство (МАП). Изразио је личну и спремност НАТО-а да пружи сву потребну помоћ БиХ у даљњим реформским процесима. Делегација БиХ учествовала је и на састанку Сјеверноатлантског савеза НАТО-а (НАС плус БиХ), на тему имплементације ИПАП-а. У дискусији о овој теми, велики број сталних представника - амбасадора похвалио је напредак БиХ постигнут у протеклом периоду.

Посјета делегације Министарства одбране Аустрије МО БиХ

Делегација Министарства одбране Републике Аустрије, коју је предводио министар мр Norbert Darabos, посјетила је 21.07.2010. године Министарство одбране БиХ. Делегацију МО Аустрије примила је замјеница министра одбране БиХ Марина Пендеш.

У делегацији МО и ОС БиХ били су и замјеник министра одбране БиХ Живко Марјанац, начелник Заједничког штаба ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић и његов замјеник генерал-мајор Славко Пуљић, те остали представници МО и ОС БиХ. Сусрету су такође присуствовали и Њ.Е др Donatus Köck амбасадор Републике Аустрије у БиХ и командант ЕУФОР-а у БиХ генерал-мајор Bernhard Bair. Теме разговора двију делегација биле су билатерална и регионална сарадња, са освртом на безбједносну ситуацију на Западном Балкану, те будућност и планови мисије ALTHEA. Замјеница Пендеш упознала је делегацију Аустрије са организацијом и структуром МО и ОС БиХ, те захвалила за подршку и помоћ коју МО и Влада Аустрије пружају у реализовању активности из Меморандума о разумијевању и Програма билатералне сарадње. Посебно је нагласила значај помоћи коју пружају на пољу обуке припадника ОС БиХ.

Министар одбране мр Norbert Darabos најавио је ширење сарадње двају министарстава у наредном периоду. Он је рекао да ће Аустрија, иако није чланица НАТО, пружити подршку напорима за прикључење БиХ НАТО-у кроз активности у другим институцијама међународне заједнице, а посебно као чланица Европске уније.

“НАТО СТАНАГ Testing Conference“

Министар одбране БиХ др. Селмо Цикотић и начелник Заједничког штаба ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић отворили су „НАТО СТАНАГ конференцију“ која је одржана у Дому ОС БиХ у Сарајеву од 31. 08. до 02. 09.

2010. године. Оружане снаге БиХ, односно Одјељење за оцјењивање познавања страних језика (СТАНАГ тим) је домаћин конференције, а организатор конференције је БИЛЦ (Биро за међународну сарадњу по питању језика) у сарадњи са Маршал центром.

Учесници конференције су били из 16 НАТО и партнерских земаља (Италија, САД, Данска, Молдавија, Србија, Грузија, Македонија, Јерменија, Украјина, Естонија, Канада, Азербејџан, Албанија, Хрватска, Шведска и Њемачка). Тема конференције је била - Стандардизација приступа тестирању вјештине „Говор“. Понуда од стране БИЛЦ-а и Маршал центра да се конференција овог типа одржи у БиХ је од огромног значаја за БиХ СТАНАГ тим, ОС и МО БиХ у цјелини. Овим је одато признање нивоу професионалности, стручности и брзини дјеловања којом је БиХ СТАНАГ тим успјешно завршио обуку и успоставио ефикасан систем оцјењивања познавања енглеског језика по НАТО СТАНАГ 6001 стандарду у ОС и МО БиХ чиме је испуњен први партнерски циљ (G-0355-I) за улазак БиХ у НАТО, а који се односи на језичке захтјеве.

Припадници ОС БиХ на вјежби “Здружени напор 2010” у Њемачкој

И ове године, припадници Оружаних снага БиХ учествовали су на вјежби “Здружени напор” која је највећа свјетска телекомуникацијска вјежба НАТО и ПфП земаља. Циљ ове вјежбе, у којој је

учествовало 38 земаља са преко 1000 учесника је провјера интероперабилности комуникацијских средстава и система НАТО и ПфП земаља. Искуства по питању интероперабилности између земаља се користе у планирању и извођењу мировних мисија и операција. Вјежба “Здружени напор 2010” реализована је у америчкој бази “Grafenwoehr” у Њемачкој као главној оперативној бази извођења вјежбе и америчкој бази МК у Румунији као помоћној оперативној бази извођења вјежбе у периоду од 02.09. до 16.09.2010. године. Делегација ОС БиХ на вјежби бројала је 12 припадника, који су учествовали у 6 области, а то је област радио са уређајима HF HARRIS RF 5.800 и VHF ASEL SAN 9.612, област телефонских централа са телефонском централом ERICSSON MD-110, затим област информатике, као и област мрежних услуга са сервером HP PROLIANT ML 570 G4 и рутером CISCO 7206 VKSR Series, те област менаџмента са фреквентним спектром и област заштите од информатичких напада. Поред ових уређаја у једној од оперативних мрежа вјежбе учествовао је и уређај HF HARRIS RF 5800-400 V лоциран у кампу Бутмир.

АКТИВНОСТИ

Цивилно-војна вјежба “Здружени одговор Сарајево 2010”

У касарни Рајловац 15.09.2010. године изведена је цивилно-војна вјежба одговора на терористички напад и отклањање његових посљедица под називом “Здружени одговор 2010”. Вјежба је проведена у организацији Министарства безбједности БиХ у сарадњи са Министарством одбране БиХ, ОСЦЕ Мисијом за БиХ и Командом НАТО-а у БиХ. У вјебју су били укључени представници свих нивоа власти у БиХ, као и представници сусједних земаља. МО и ОС БиХ дали су пуни допринос у организационом дијелу вјежбе, учешћем у Радној групи за припрему и провођење вјежбе, као и имплементационом дијелу вјежбе кроз логистичку и инфраструктурну подршку. ОС БиХ су активно учествовале у спровођењу вјежбе са тимом за НКБР детекцију и тимом ваздушних снага за потребе МЕДЕВАЦ-а, који су показали висок степен обучености и увјежбаности, како у самосталном извршењу задатка, тако у координацији са представницима цивилних институција које су учествовале на вјежби.

Учешће на вјежби “MEDCEUR 2010” у Црној Гори

Делегација МО и ОС БиХ, коју је предводио начелник ЗШ ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић, присуствовала је 17. 09. 2010. године показној вјежби спасавања у ванредним ситуацијама, која је у оквиру Међународне војномедицинске вјежбе „MEDCEUR 2010“ одржана у касарни „Милован Шарановић“ у Даниловграду, Црна Гора. Међународна војномедицинска вјежба „MEDCEUR 2010“ представљала је мјесто за провјеру заједничког рада војних и цивилних структура у хитним случајевима и провјера њихове међу-

собне кооперабилности и интероперабилности. Завршном дијелу вјежбе су присуствовали и представници МО БиХ, помоћник министра за логистику мр Трпимир Ребац и бригадир Мирсо Зухрић. Вјежба је изведена на пет полигона и то у ситуацијама пожара у згради, саобраћајног удеса и изливања хемијских супстанци, рушења моста, збрињавања повријеђених у болници, а на крају је представљен систем заштите и спасавања у Црној Гори. Босна и Херцеговина ће бити домаћин вјежбе „MEDCEUR 2012“.

Министар Цикотић на министарском састанку SEDM-а

Делегација МО БиХ, коју је предводио министар одбране БиХ др Селмо Цикотић, учествовала је на министарском састанку SEDM-а (Организација министара одбране земаља Југоисточне Европе), који је одржан од 11. до 12. октобра 2010. године у Тирани, Албанија. Током састанка разговарало се о достигнутим резултатима и планираним активностима у оквиру SEDM-а, а министар Цикотић је у свом излагању информисао скуп о напретку БиХ у реформама одбране, те настојањима за потпуно евроатлантско интегрисање, у чему је SEDM истакнут као важан форум за достизање овог циља. Он је посебно информисао скуп о рјешавању вишка наоружања и муниције, те учешћу МО и ОС БиХ у активностима SEDM-а. Поздравио је пријем Црне Горе и Србије у пуноправно чланство ове организације и подржао иницијативу да се до сљедећег министарског састанка размотри приједлог да Бугарска у наредном периоду буде земља стални домаћин Штаба команде бригаде SEEBRIG.

Симулацијска вјежба “SEESIM - 2010”

Припадници МО и ОС БиХ учествовали су на Међународној симулацијској вјежби „SEESIM-2010“, која је одржана у нашој земљи од 20. до 24. 10. 2010. године. У овој вјежби учествовале су земље југоисточне Европе (чланице SEDM-а), а мјесто одржавања је био Оперативни центар МО БиХ са сједиштем у Сарајеву. Циљ вјежбе је био симулирати рад БХ кризног центра, БХ цивилних агенција, Министарства безбједности БиХ, МО и ОС БиХ, те структура цивилне заштите у испуњавању задатка у одговору на ванредне ситуације. У вјежби су биле укључене цивилне и војне установе министарства одбране земаља југоисточне Европе: Албаније, БиХ, Бугарске, Хрватске, Грчке, Италије, Македоније, Румуније, Турске, Украјине, Србије и Црне Горе у улози посматрача, као и Команда бригаде за југоисточну Европу (SEEBRIGHQ). Носилац активности за припрему БиХ у реализацији вјежбе било је Министарство безбједности БиХ уз активно учешће и подршку МО и ОС БиХ. Домаћин вјежбе била је Албанија са сједиштем у Тирани, а организатор вјежбе САД, уз помоћ WIF фонда.

Споразум о сарадњи између БиХ и Црне Горе

Министар одбране БиХ др Селмо Цикотић и министар одбране Црне Горе мр Боро Вучинић потписали су 14. 10. 2010. године у Подгорици Споразум о сарадњи у подручју одбране између Савјета министара БиХ и Владе Црне Горе. Споразум, између осталог, предвиђа војну сарадњу у областима подршке у институцијама НАТО-а, наоружања и војне опреме, обуке, активностима у оквиру ПфП и регионалним организацијама, размјени искустава око уништавања вишка наоружања, логистичкој подршци, операцијама подршке миру, управљања кризама и др. На основу овог Споразума Савјета министара БиХ и Влада Црне Горе ће сачинити годишњи План билатералне сарадње за наредну годину.

МО и ОС БиХ домаћин 51. Свјетског војног првенства у скијању 2011. године

Након прихватања кандидатуре Босне и Херцеговине од стране Директоријата Међународног војног комитета за спорт (CISM), Министарство одбране и Оружане снаге БиХ биће домаћин и организатор 51. Свјетског војног првенства у скијању, које ће се одржати од 21. до 26. фебруара 2011. године.

Такмичења ће се изводити у четири дисциплине:

1. алпска дисциплина велеслалом
2. нордијско трчање за жене и мушкарце на 10 и 15 километара
3. биатлон – такмичење на 7 и 10 километара за жене и мушкарце
4. екипно – штафетно трчање.

Такмичења ће се изводити на олимпијским планинама Игману, Бјелашници и Јахорини. Оружане снаге Босне и Херцеговине спремне су за одржавање 51. Свјетског војног првенства у скијању и дочек најбољих војника – спортиста из цијелог свијета.

Надамо се и вјерујемо да ће наша босанскохерцеговачка традиција, воља и

спремност допринијети успјешној реализацији овог значајног спортског догађаја.

Конференција о значају парламентарног војног повјереника

У Сарајеву је 19.10.2010. године одржана конференција под називом "Значај и улога Парламентарног војног повјереника БиХ у заштити људских права и слобода војних лица и кадета".

Организатор овог скупа били су парламентарни војни повјереник Бошко Шиљековић и Мисија ОСЦЕ-а у БиХ. У уводном излагању председавајући Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ Бранко Зрно је истакао: "Успостављањем функције Парламентарног војног повјереника БиХ, Парламентарна скупштина БиХ је у првом реду жељела развијати механизам и јачати заштиту људских права свих припадника одбрамбеног система. Сада већ могу рећи да смо у томе

успјели. Успостављањем парламентарног надзора у складу са уставним и законским принципима Парламентарна скупштина испунила је један је од основних услова за чланство у НАТО програму "Партнерство за мир", рекао је Зрно. Парламентарни војни повјереник Бошко Шиљековић истакао је да је Канцеларија парламентарног војног повјереника у БиХ за годину дана постојања примила 109 притужби припадника Оружаних снага БиХ, од којих су 44 ријешене.

Говорећи на конференцији Шиљековић је навео да је њен циљ анализа досадашњег рада институције војног повјереника у БиХ. "То је аутономна цивилна институција, која је одговорна за заштиту ос-

новних права припадника ОС. У свом досадашњем раду уочио сам да посебну пажњу треба посветити питању статуса жена припадница ОС, нарочито у погледу приступа војној служби и специфичним позицијама у ОС, пословима и једнаким могућностима напредовања", објаснио је Шиљековић.

Министар одбране БиХ Селмо Цикотић оцијенио је да институција парламентарног војног повјереника представља формулу која својим позитивним примјером може послужити у рјешавању многих отворених питања у БиХ. Њемачки војни повјереник Helmug Kenigshaus навео је да Канцеларија војног повјереника у његовој земљи у једној години од припадника војске прими преко шест хиљада жалби и додао да ће ова Канцеларија и даље давати подршку демократској парламентарној контроли ОС БиХ. Замјеник шефа Мисије ОСЦЕ-а у БиХ Вадим Кузњецов, изразио је задовољство успостављањем и радом институције Парламентарног војног повјереника у БиХ, подсетивши да је да Мисија ОСЦЕ-а од самог почетка била укључена и сарађивала у расправама, те конкретним активностима око успостављања ове институције.

Активности Команде за подршку и потчињених јединица

Успјешно реализоване активности у центрима за обуку

У свим центрима из састава Команде за обуку и доктрине, јединице Команде за подршку ОС БиХ, током 2010. године реализоване су планиране активности. Тако су кроз Центар за основну обуку прошле три генерације кандидата за пријем у професионалну војну службу. Током тромјесечне обуке оспособљавани су за извођење основних војних вјештина и усвајали основна војничка знања. Након успјешно завршене обуке примљени су у професионални састав ОС БиХ и у оперативним јединицама наставили усавршавати знања и усвајати нова која су им потребна за правовремено и квалитетно извршавање постављених задатака. За ОС БиХ је то велики корак на подмлађивању кадра.

У Центру за борбене симулације, све јединице, а ове године на реду су били трећи батаљони пјешадијских бригада, извеле су симулацијске вјежбе на JANUS и BBS систему као припрему за извођење ротације у Центру за борбену обуку на Мањачи код Бањалуке. Осим тога симулацијске вјежбе

на BBS систему изведене су и на нивоу команди пјешадијских бригада.

У Центру за борбену обуку су у августу, септембру и октобру 2010. године припадници припреманих батаљона успјешно извели ротације, чиме је практично завршен трогодишњи циклус колективне обуке за припаднике пјешадијских бригада. Све вјежбе су извођене под надзором инструктора из састава поменутих центара.

Припадници ОС БиХ ангажирани у Центру за професионални развој такође су реализовали велики број активности. Највише активности било је у Одјељењу страних језика, а с обзиром на мјесто које му припада, највише на курсевима енглеског језика. Тако су током године завршена два циклуса енглеског језика које су у минималним центрима ОС БиХ за учење енглеског језика похађала 343 припадника, у главним центрима у Сарајеву и Бањалуци укупно 99 полазника, те Рајловцу по тзв. IMET програму 76 припадника из састава ОС БиХ. Нивои који су при том реализовани су од основног до вишег средњег нивоа. Осим тога, на курсу енглеског језика у два наврата је било и 60 припадника, кандидата који се припремају за PSOTC, организована су два курса за инструкторе енглеског језика, те специјалистички курс енглеског језика за припаднике војне полиције.

На курсу турског језика, који се одржава у Рајловцу, у 2010. за 9 полазника је настављен курс за средњи ниво, започет 2009. године, те је одржан курс вишег нивоа за 17 припадника ОС БиХ, као наставак претходног и уједно завршетак циклуса учења турског језика. Од 14. октобра 2010. почео је нови циклус основног нивоа за 17 полазника. На курсу грчког језика који се организује у Бањалуци, за 18 припадника ОС БиХ који су у јануару 2010. завршили

први степен грчког језика током 2009. од почетка марта до краја јуна организован је други степен на ком је било 18 полазника, а од 13. септембра у току је трећи степен курса грчког језика који похађа 13 полазника.

На курсу француског језика, који се реализује у Рајловцу, за оне који су од јануара до маја 2010. успјешно завршили основни ниво, од 6. септембра у току је напредни ниво. На том курсу тренутно је 9 полазника, а током маја и јуна за 8 полазника је организовано кондицирање француског језика.

Слично је и са курсом њемачког језика, гдје је 8 полазника у Рајловцу завршило основни ниво током 2010. године, а на кондицирању њемачког од октобра 2010. било је 10 полазника. У Бањалуци је током 2010. организован и тромјесечни курс италијанског језика, други ниво, који је похађало 5 припадника ОС БиХ.

Припадници ЦПП-а су, такође на основу годишњег Плана обуке, од 20. 01. до 16.07.2010. године, са 32 официра реализовали командно-штабни курс, те основне и напредне официрске и подофицирске курсеве. У два наврата је организован основни подофицирски курс који је похађало по 30 подофицира, једном је организован напредни подофицирски курс који је похађало 30 подофицира, те су реализовани основни официрски и напредни официрски курс на којима је такође било по 30 официра.

Изведено је и низ специјалистичких курсева, као што су обука војника санитарске службе, обука подофицира за учешће у операцијама подршке миру, обука припадника Маневарског вјежбовног батаљона, обука возача и посада тенкова Т-84, обука инструктора ЦПП-а, те курс информатике и други.

Реализована вјежба "Талас 10" на систему BBS

На основу годишњег Плана обуке Команде 5. пбр за 2010. годину, штаб Команде бригаде је заједно са командама подређених јединица од 24.08. до 27.08. 2010. године реализовао вјежбу под називом „Талас 10“ на систему BBS у Центру за борбене симулације „Жуновница“. Поред персонала бригаде на вјежби је учествовао и дио припадника КП ОС БиХ (5.бЛП) и ОК ОС БиХ (брТП и брВС), те инструктори из ЦБС. Циљ вјежбе био је сагледавање спровођења процедура командовања и контроле, те координације како унутар Штаба бригаде, тако и према претпостављеној команди, сусједима, те подређеним јединицама бригаде током извођења операција. Овим активностима је претходила МАРЕХ вјежба на којој су кроз процес доношења војних одлука сачињена неопходна оперативна документа за извођење операција на систему BBS. Иако су током вјежбе сагледавани сви борбени оперативни системи, тежиште је ипак, при реализацији „Таласа 10“ било усмјерено на функционисање система логистичког снабдијевања.

Реализована симулацијска вјежба у Центру за борбене симулације

Команда и јединице 6.пбр реализовали су од 27.09. до 01.10.2010. године симулацијску вјежбу на систему BBS у Центру за борбене симулације (ЦБС) на локацији ОС БиХ у Жуновници. Наведеној вјежби претходиле су актив-

ности које укључују: координацијске састанке на В-60 и В-30 са старјешинама ЦБС у циљу упознавања старјешина Команде бригаде од стране особља Центра о могућностима система, те обавезама које проистичу у припремној и фази реализације наведене активности, затим дефинисање листи основних задатака мисије (LOZM) бригаде у циљу реализације симулацијске вјежбе, а који су се односили на посједање оперативног рејона, припрема за борбена дејства у оперативном рејону, као и пролазак кроз распоред непријатељских снага, организовање и извођење противнапада и планске одбране.

Након пријема оперативног наређења (ОПНАР-а) од стране ЦБС, Команда бригаде приступила је реализацији процеса доношења војних одлука. Наведеним процесом успјешно је извршено низ анализа (мисије, терена и ризика, властитих снага), донесена одлука у складу са додјељеном мисијом, те израђени документи за вјежбу. Свакако, за реализацију вјежбе дефинисан је и циљ, а односи се на оспособљавање припадника 6.пбр за реализацију мисије по дефинисаној листи основних задатака. Реализацијом вјежбе старјешине су исказале велику жељу за успјешно извршење постављене мисије. По завршетку вјежбе извршена је анализа, у складу са дефинисаним стандардним оперативним процедурама Центра, те након тога 6.пбр додјељен је сертификат за успјешно изведену симулацијску вјежбу на систему BBS.

Активности уништавања наоружања

Највиши представници МО и ЗШ ОС БиХ и делегација Амбасаде САД у БиХ, коју је предводио амбасадор Њ. Е. Patrick S.Moon, присуствовали су 27. 09. 2010. године активности уништавања вишкова пушака М 16 А1 у касарни ОС БиХ „Теуфик Буза Туфо“ у Високом. Ради

се о процесу уништавања 30.081 пушке М16 А1 који се одвија под пресом, а цјелокупни процес одвија се под контролом припадника Националне гарде Мериленда, у координацији са организацијом UNDP и ОС БиХ. До сада је уништено око 8.500 пушака, а дневно се уништава око 1.300 комада. Министар одбране БиХ др Селмо Цикотић је посебно истакао транспарентност поступка уништавања наоружања и значај уништавања вишка наоружања које је Предсједништво БиХ идентификовало као вишак у БиХ, те се захвалио на помоћи коју у овом процесу пружају САД и организација UNDP. Амбасадор Моон изразио је задовољство досадашњим поступком уништавања наоружања и истакао да ће САД и у овом сегменту наставити пружати подршку ОС БиХ. Уништавању наоружања, осим највиших дужносника МО и ОС БиХ и делегације Амбасаде САД, присуствовао је командант НАТО штаба у БиХ бригадни генерал David Eneyeart и шеф UNDP у БиХ Yuri Afanasiev.

Трећи пјешадијски батаљон 4.пбр. успјешно реализовао планирана гађања

Трећи пјешадијски батаљон након извршеног извиђања, те успјешно проведеног организованог кретања моторним возилима на релацији: Устиколина (Горажде), Тјентиште - Чемерно - Гацко - Билећа - Берковићи - Столац - Чапљина - Посушје - Ливно - Гламоч - Млиништа - Мањача, као последња капија прије ротационе вежбе 3. пјешадијског батаљона, обављено је бојево гађање минобацачима 120 мм (8 оруђа), 60 мм (2 оруђа) и противоклопним вођеним ракетним системом POLK 9 К 111 "Фагот" од 23. до 27. августа 2010. године на локалном полигону за обуку Мањача код Бања Луке.

Циљ КБГ је провјера оспособљености посада и послуга јединица за ротацијску вежбу 3.пјешадијског батаљона. Активности гађања реализовале су минобацачке послуге из минобацача 60 и 120 мм, противоклопним ракетним системом и 9 К111 ФАГОТ на задате циљеве. Вриједно је поменути, да су припадници минобацачког вода 120 мм 3. пјешадијског батаљона придодати из 2. пјешадијског батаљона са сједиштем Билећи, а послуге минобацача 60 мм из 1. пјешадијског батаљона са сједиштем у Ливну.

Резултат квалификацијског бојевог гађања оцењен је са највишом оцјеном. Овим активностима 3.пб, као носилац предстојеће ротације, испунио је све потребне предуслове за извршење задатка.

ИЗ ЈЕДИНИЦА О С Б И Х

Помоћ локалном становништву приликом поплава у Дервенти

Након излијевања ријеке Украине у Дервенти 22. и 23. 06. 2010. год. припадници Инжињеријског батаљона Бригаде тактичке подршке су били ангажовани на пружању помоћи локалном становништву. Помоћ се огледала у дотуру хране и воде до најугроженијих кућа, као и пребацивању становника на безбједна мјеста. Генерално је мишљење локалног становништва да су припадници Инжињеријског батаљона својим пожртвовањем и умијећем били од велике користи при пружању помоћи становништву, поготово у тренуцима кад је градом владала паника и трка за спасавањем људских живота и личне имовине.

Присебност коју су припадници Инжињеријског батаљона тада показали су управо резултат високе организованости и тимског духа који се његују у овој јединици.

Завршетак обуке шесте генерације кандидата за пријем у ОС БиХ

У Центру за основну обуку у Пазарићу 27.08.2010. године одржана је свечаност поводом завршетка обуке шесте генерације кандидата за пријем у Оружане снаге БиХ. Активности су присуствовали министар одбране БиХ Селмо Цикотић, начелник ЗШ ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић, замјеник команданта Команде за подршку бригадни генерал Драган Вуковић, те остали команданти команди и јединица ОС БиХ. Поред припадника Министарства одбране БиХ и ОС БиХ, на свечаности су били представници НАТО штаба у Сарајеву, као и представници војно-дипломатског кора у БиХ.

Обуку у шестој класи кандидата за пријем у ОС БиХ завршило је 296 војника међу којима ја 25 жена и на дан свечаности су потписали уговор о пријему у професионалну војну службу и распоређени у оперативне јединице ОС БиХ у којима ће уз рад наставити даље усавршавање.

Министар Цикотић у свом обраћању је рекао да БиХ има позитивна очекивања и наде за будућност и наставиће свој пут према заједници развијених и демократских народа кроз стални прогрес у провођењу реформи. "Ова генерација је дио овог процеса са којим настављамо процес подмлађивања састава ОС БиХ и тај процес ће се одвијати и у наредном периоду", истакао је Цикотић. Успјешно завршену основну обуку, полагање свечане заклетве и потписивање уговора војницима је честитао командант Центра пуковник Самир Нукић: "Пред вама су нови изазови стицања знања, усавршавања и изградње снажних психо-физичких личности. Изграђујући себе као појединца у стручном и сваком другом погледу, дајете и свој пуни допринос у изградњи и јачању ОС БиХ и државе БиХ". Након анализе резултата, за нарочито исказано залагање у току обуке и у ваннаставним активностима, додијелене су стимулативне мјере најбољим војницима, а то су у овој класи: Ахметовић Узеир, Беговић Емир, Раковац Шабан, Бећировић Ирма, Бајичић Бранкица, Шкрбић Бојан и Маџишевић Борис.

Декларисана чета реализирала квалификацијска бојева гађања

У склопу својих редовних активности од 29.08. до 03.09.2010. године припадници декларисане чете 4. пјешадијске бригаде извршили су квалификацијска бојева гађања са личним наоружањем и пјешадијским наоружањем која нису у формацијској употреби у 4.пбр. Наведена гађања реализована су на стрелишту "Водена градина" Билећа уз употребу аутоматизованог стрелишта. Кроз гађања сагледана је оспособљеност припадника декларисане чете у руковању формацијским и неформацијским наоружањем.

Командант 1. пјешадијског батаљона пуковник Мијо Штеко истакао је да наведена гађања умногоме доприносе повећању оспособљености сваког припадника декларисане чете и да ће се слична гађања планирати и у наредном периоду са циљем што бољег оспособљавања сваког њеног припадника. Резултати постигнути на гађању умногоме говоре о доброј реализацији планираних садржаја обуке у претходном периоду, посебно новопримљених војника који су се по први пут срели са појединим бојевим средствима и остварили запажене резултате.

Реализована теренска војна вјежба - Ротација 3/6.пбр на Мањачи

Вјежба је реализована на полигону „Мањача“ 20. 09. 2010, године с циљем провере оспособљености припадника 3/6.пбр ОС БиХ. На вјежби је учествовало око 300 војника док је гађање реализовано из SVLR APRA 122мм, хаубица 122мм, минобацача 120 и 60 мм, POLK 9К 111

“Фагот” те осталог пјешадијског наоружања. Извођење осталих тактичких радњи и поступака употпуњено је хеликоптерским десантом и МЕДАВАЦ операцијама.

Завршној вјежби присуствовали су замјеник министра одбране БиХ Живко Марјанац, начелник ЗШ ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић, командант ОК ОС БиХ генерал-мајор Анто Јелеч, командант Команде за подршку генерал-мајор Мирсад Гутић, команданти бригада ОС БиХ, војни аташеи акредитовани у БиХ, представници НАТО-а и ЕУФОР-а у БиХ.

Команда за обуку и доктрину (КОИД) је сачинила сценариј који је обухватао низ тактичких радњи Команде батаљона и јединица као што су посједање подручја окупљања, пријем оперативног наређења претпостављене команде, те реализација процеса доношења војних одлука, покрет до контакта (ПДК), планирана одбрана, контранапад, те извршење тактичког марша и запосједања борбене позиције батаљона за извођење бојевог гађања. У току извршења ротације 3.пб придодате су јединице из других састава ОС БиХ: инжињеријска јединица из састава брТП, 5.блп КЛ, артиљеријска батерија аб/6.пбр, ич/6.пбр, ввп/6.пбр као и припадници брВиПВО који су били ангажовани са средствима на вјежбама у току припрема за ротацију, као и на извршењу саме ротације.

Вјежба гашења пожара у Билећи

На заједничкој вјежби гашења пожара одржаној 11. 06. 2010. године у Билећи, која је била у организацији 4. пјешадијске бригаде ОС БиХ, поред припадника бригаде учествовале су и јединице бригаде ВС и ПВО ОС БиХ, као и јединице ватрогасних друштава општина Билећа и Требиње. Припадници 1. хеликоптерског сквадрона из Бања Луке учествовали су са два хеликоптера М1-8Т са задатком гашења пожара противпожарним ведром ППВ-2000, као и једним хеликоптером типа SA-342 „Gazela“ са задатком извиђања рејона пожаришта и медицинске евакуације. На тактичко-техничком збору, одржаном непосредно прије вјежбе гашења пожара, припадницима војно дипломатског кора страних земаља, као и представницима Министарства одбране БиХ и Оперативне команде ОС БиХ, приказане су тактичко-техничке могућности хеликоптера М1-8 и SA-342 „Gazela“ при гашењу пожара и медицинској евакуацији.

Намјена и задаци Батаљона летачке подршке

Под Командом бригаде ВС и ПВО дјелује и Батаљон летачке подршке који је намјењен за одржавање високог степена оперативности авиона и обучености персонала са циљем ваздушне подршке хеликоптерским јединицама из састава бр ВС и ПВО, као и за успостављање и одржавање система веза на нивоу бр ВС и ПВО. Главни задаци овог батаљона су: одржавање авиона у II и III степену одржавања, извођење пробних летова након обављених радова као и стандардизовање, планирање, припрема и извршење прописаних индивидуалних и колективних административних процедура у свим организационим цјелинама БЛП. У јединици се врше 50-сатни, 100-сатни и 200-сатни повремене прегледи на хеликоптерима из породице М1, фазни прегледи на хеликоптерима УН-1Н (6 фазних прегледа на сваких 150 с. налета), као и годишњи и Ц1 прегледи на хеликоптерима "Gazelle". По извршењу ових прегледа, у координацији са летачким јединицама, батаљон ЛП је одговоран за извођење пробних летова.

Падобрански куп у Приједору

На 15. Петровданском падобранском купу одржаном у Приједору 03. и 04. 07. 2010. године на спортском аеродрому Урије, 1. Хеликоптерски сквадрон је учествовао са једним хеликоптером М1-8Т и двије посаде, као и пратећим тимом логистичке подршке. У дводневном такмичењу на којем су учествовали представници Словеније, Мађарске, Хрватске, Србије, Црне Горе, Македоније и Босне и Херцеговине (укупно 63 падобранца), остварено је 567 падобранских скокова.

Завршена ротација 3.пјешадијског батаљона 4.пјешадијске бригаде

Припадници 3.пб/4.пбр ОС БиХ реализовали су ротацијску вјежбу у Центру за борбену обуку (ЦБО) на полигону Мањача - Бања Лука у времену од 06.10. до 13.10. 2010.године.

Ротациона вјежба, као круна обуке у трогодишњем циклусу обучавања, реализована је након дугих припрема и увјежбавања Команде и јединица 3. пјешадијског батаљона који су прошли велики број ситуацијских вјежби (STH), симулацијске вјежбе на оперативном систему JANUS, те квалификационих бојевих циљања (КВС). Вјежба је реализована по сценарију који је сачинила Команда обуке и доктрине (КОИД), а обухватао је низ тактичких радњи Команде батаљона и јединица као што су: посједање подручја окупљања, пријем оперативне наредбе од претпостав-

љене Команде, реализацију процеса доношења војних одлука, покрет до контакта (ПДК-а) планска одбрана, контрапад те извршење тактичког марша и за посједање борбене позиције за извођење бојевог циљања.

Завршног дана ротације 12.10.2010. године, као круна успјешно изведене вјежбе и провјере обучености појединаца, послуга и јединица - изведено је бојево гађање из пјешадијског наоружања: пушка М16-А1, пушкомитраљез М 60, минобацача 60 мм, минобацача 120 мм и FAGOT - POLK 9К 111.

У подршци за медицинску евакуацију учествовала је бригада ВС и ПВО. Завршном чину ротационе вјежбе присуствовали су представници 4.пбр, ОК ОС БиХ, те представници КОИД-а.

1. децембар

Дан Оружаних снага
Босне и Херцеговине